

Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

08.03.2023 kl. 12:00-15:00

Møterom 546

Innkalles:

Halvard Haukeland Fredriksen (leder) (a)

Synne Sæther Mæhle (nestleder) (a)

Erling Johannes Husabø (a)

Guri Lindblad (b)

Maria Sandtorv Møller (c)

Melisa Krüger-Demirtas (d)

Lars Henrik Rytter Øberg (d)

Sekretær: Ingvild J. Strand

Kontakt: studieutvalget.jurfa@uib.no

ePhorte 2023/1

Neste møte: mandag 24.04.2023, kl. 12:00 i 546.

Saksliste

Sak 9/23	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling: Dagsorden:
Sak 10/23	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 26.01.2023. Godkjent på sirkulasjon 30.01.2023.
2	Fullmaktsvedtak: a) Sak 10/23-2-a Fullmaktsvedtak endring av pensum JUS243 Allmenn formuerett b) Sak 10/23-2-b Fullmaktsvedtak endring av pensum JUS134 Rettshistorie og komparativ rett c) Sak 10/23-2-c Fullmaktsvedtak Tillatte hjelpemidler JUS222 Forvaltningsrett d) Sak 10/23-2-d Fullmaktsvedtak Tidspunkt for gjennomføring av obligatorisk kursoppgave JUS243 <i>Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til studieutvalget.jurfa@uib.no</i>
3	Oppsummering av opptakene ved Det juridiske fakultet V-23
4	Studiebarometeret 2022 Fakultetsrapport i Filesender
5	Årsmelding Den sentrale klagenemnd 2022
Sak 11/23	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Emneevalueringer V-22 - JUS277-2-A Introduction to Copyright Law - JUS277-2-B International Copyright Law
SU uttaler	
2	Rapport og forslag fra arbeidsgruppen for arbeidslivsrelevans Rapport og forslag fra arbeidsgruppen i Filesender

<u>3</u>	Oppretting av arbeidslivspanel ved det juridiske fakultet
SU uttaler	
<u>4</u>	Rapport fra læringsdesigngruppen: ChatGPT og andre AI-verktøy – muligheter og utfordringer for læring og vurdering ved Det juridiske fakultet, UiB <u>Rapporten er tilgjengelig i Filesender</u>
SU uttaler	
5	Oppretting av norsk valgemne på tredje studieår nr. 1
SU uttaler	
6	Oppretting av norsk valgemne på tredje studieår nr. 2
SU uttaler	
7	Oppretting av norsk valgemne på tredje studieår nr. 3
SU uttaler	
<u>8</u>	Nedlegging av JUS278-2-A Comparative Private Law og oppretting av JUS2304/JUS3504 Comparative Private Law
SU uttaler	Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS278-2-A Comparative Private Law og istaden oppretta JUS2304 Comparative Private Law og JUS3504 Comparative Private Law som skal undervisast første gong haustsemesteret 2023, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.
<u>9</u>	Nedlegging av JUS289-2-A International Civil Procedure og oppretting av JUS2319/JUS3519 International Civil Procedure
SU uttaler	Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS289-2-A International Civil Procedure og istaden oppretta JUS2319 International Civil Procedure og JUS3519 International Civil Procedure som skal undervisast første gong haustsemesteret 2023, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.
<u>10</u>	Nedlegging av JUS296-2-A Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations og oppretting av JUS2318/JUS3518 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations, samt justering av emneskildring for JUS667 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations
SU uttaler	Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS296-2-A Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations og istaden oppretta JUS2318 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations og JUS3518 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations som skal undervisast første gong haustsemesteret 2023, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.
	Studieutvalet vedtek: Emneskildringa for JUS667 Law of Armed Conflict blir endra som føreslått.
<u>11</u>	Nedlegging av JUS273-2-A og oppretting av JUS2312 og JUS3512 Legal Philosophy
SU uttaler	Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS273-2-A Legal Philosophy og istaden oppretta JUS2312 Legal Philosophy og JUS3512 Legal Philosophy som skal undervisast første gong vårsemesteret 2024, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.
Vedtaksaker	
<u>Sak 12/23</u>	Bestilling til eksterne fagfeller 2023
Vedtaksforslag	
<u>Sak 13/23</u>	Eksamens- og aktivitetsplan for studieåret 2022/23

Vedtaksforslag

Eksamens- og aktivitetsplanen for 2022/23 vedtas som foreslått.

Eventuelt

Halvard Haukeland Fredriksen
Leder

Ingvild J. Strand
Sekretær

Notat til studieutvalget og fakultetsstyret**Fra: studieseksjonen****Oppsummering av opptakene ved Det juridiske fakultet våren 2023**

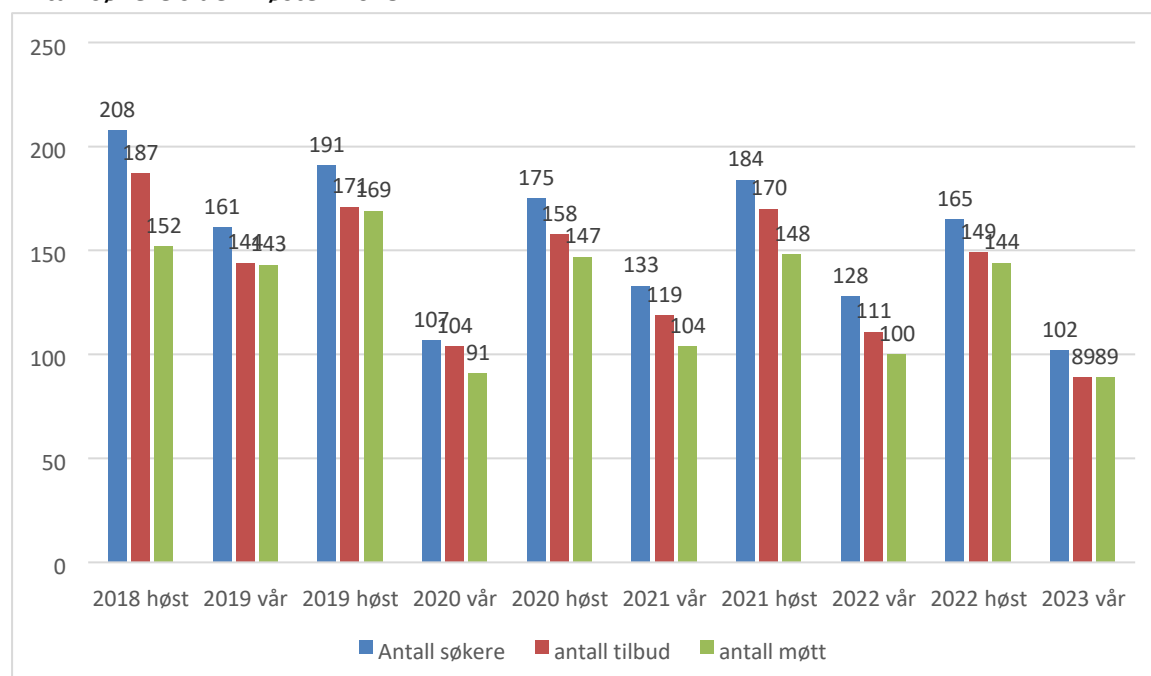
Her følger en kort oppsummering av opptak ved det juridiske fakultet vårsemesteret 2023.

JUSVALG - opptak til spesiallemner

Fakultetet tilbyr hvert semester opptak til spesiallemner for tidligere studenter, eller andre som oppfyller kravene om enten treårig høgskole eller treårig jusutdanning. Studieretten gjelder for ett semester av gangen og for de emnene det er blitt søkt til.

Fakultetet tilbød opptak til totalt 28 spesiallemner våren 2023. Erfaringsmessig er det flere søkere til spesiallemner i høstsemesteret enn i vårsemesteret, dette ser vi også i år.

Vi mottok til sammen 102 søkere til JUSVALG våren 2023. Det ble gitt 89 tilbud og av disse har alle vurderingsmeldt seg. Det var 4 søkere som allerede hadde MAJUR-studierett, og som var ferdig med 3. studieår og kan dermed ta spesiallemner på sin eksisterende studierett. Disse søknadene ble trukket av saksbehandler. Ni søkere hadde manglende/ingen dokumentasjon, disse fikk avslag.

Antall søkere siden høsten 2018:

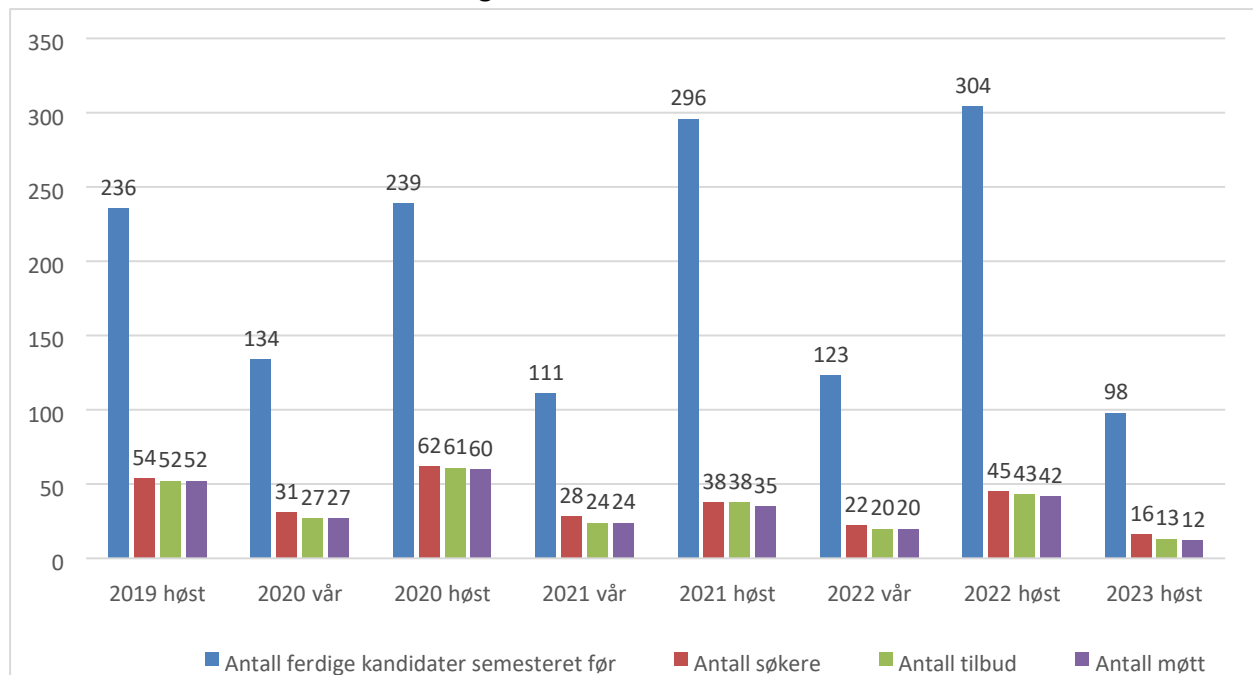
POSTMAJUR – poststudierett ved Det juridiske fakultet

våren 2022 Vi behandler søknader om opptak til poststudierett i høst- og vårsemesteret.

Poststudieretten varer i to semestre, og studenten må søke om poststudierett fra det direkte påfølgende semesteret etter at graden er oppnådd. Graden må være fullført i det foregående semesteret for at søkeren skal være kvalifisert.

I vår mottok vi 16 søknader om opptak til poststudierett. Vi ga 13 tilbud om opptak og av disse har 12 semesterregistrert seg for våren. Vi ga tre søkere avslag fordi de ikke var kvalifisert. En fikk innvilget JUSVALG.

Tabellen under viser søkertallene fra og med høsten 2019:

Heller ikke i år har alle studentene som tas opp til poststudierett valgt å beholde studieretten i begge semestrene. Dersom emnet går det første semesteret poststudieretten gjelder for, avslutter de poststudieretten etter det første semesteret.

Av de 41 studentene som startet høsten 2021, er det 29 som har semesterregistrert seg våren 2023.

Vi har sett en liten jevn nedgang i antall studenter som søker om poststudierett. Det er ikke helt klart hva denne nedgangen skyldes, men det kan være studentene som tok 4. og 5. studieår under koronapandemien, har et mindre behov for å ta opp emner. Vi trenger statistikk over flere år for å kunne si noe sikkert om trendene.

INTL-JUS – opptak av innreisende avtalestudenter

Våren 2023 har fakultetet fått et rekordhøyt antall søknader fra internasjonale studenter.

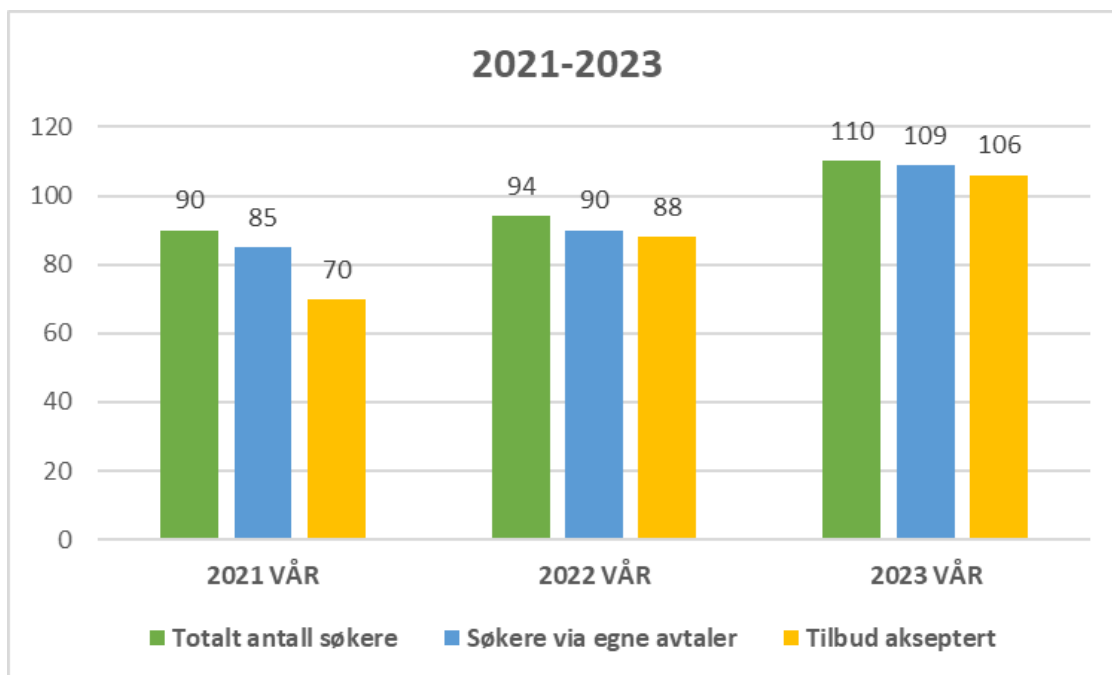
Se tabell under for tall for de tre siste vårsemestrene.

Som hovedregel er antall søkere og antall tilbud tilnærmet det samme, i og med at de aller fleste studentene nomineres av våre egne partnere og dermed er kvalifiserte.

Tallene under viser derfor antall studenter som har søkt og antall som har akseptert tilbudet fra fakultetet. Differansen består hovedsakelig av studenter som har trukket søknaden etter utsendt tilbud. Det er veldig gledelig å se at vi er tilbake til normale tall etter koronapandemien, og til og med ser en økning, slik trenden også viste i årene før pandemien.

I vårsemesteret 2023 har vi tatt imot 106 nye internasjonale studenter, i tillegg er det 50 studenter som kom høsten 2022 som fortsatt er ved fakultetet (opptak for hele studieåret). Det er derfor til sammen 156 studenter med INTL-JUS-studierett ved fakultetet denne våren. Til sammenligning var det **totalt** 136 studenter her i vårsemesteret 2022.

Tabellen under viser antall søkere totalt, søkere via fakultetets avtaler og aksepterte tilbud i vårsemestrene 2021–2023.

[Tilbake til sakslisten](#)

Studiebarometeret 2022

Resultatene fra det årlige studiebarometeret ble lagt fram 16. februar 2023. Alle dataene er tilgjengelig på [NOKUTs nettsider](#) samt i [fakultetsrapporten som ligger i Filesender](#).

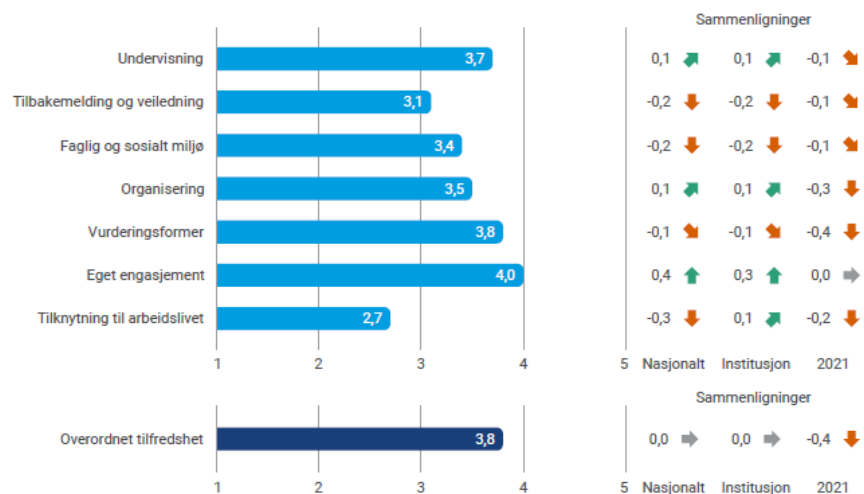
Det er studenter på 2. og 5. studieår som blir invitert til å svare på undersøkelsen. Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2022. Fra vårt fakultet er svarprosenten på 30,2 %, som er litt høyere enn i 2021 hvor svarprosenten var 25,9 %. Rettsvitenskap i Tromsø hadde svarprosent på 55 %, Stavanger (bachelor) på 82 %. Oslo hadde så lav svarprosent at resultatene for 2021 og 2022 måtte slås sammen. Den lave svarprosenten gjør at resultatet ikke nødvendigvis gir et godt bilde av situasjonen.

I Studiebarometeret ble det stilt spørsmål om: Undervisning, tilbakemelding og veiledning, faglig og sosialt miljø, organisering (av studieprogrammet), vurderingsformer, eget engasjement, tilknytning til arbeidslivet, overordnet tilfredshet. I tillegg ble det tatt inn en større temadel vedrørende bruk og opplevd læringsutbytte fra digitale verktøy.

Resultatet for Det juridiske fakultet

På overordnet tilfredshet gikk vårt fakultet tilbake fra 4,2 til 3,8. Vi scorer i år litt dårligere på overordnet tilfredshet enn både Oslo (4,0) og Tromsø (4,2). Det kan ha en sammenheng med at vi i fjor innførte ny studieordning på 2. studieår. Nesten alle fritekstkommentarene fra studenter på 2. studieår handlet om emnet JUS221 Rettsstaten som gikk for første gang høsten 2022.

Spørsmålene i undersøkelsen er gruppert i hovedområder, som hver består av flere enkeltspørsmål innenfor et overordnet tema. Unntatt er Overordnet tilfredshet, som angir ett spørsmål: "Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på".

Vi har hatt størst nedgang på punktene som gjelder organisering og vurderingsformer. På disse punktene ligger vi like under det nasjonale snittet for juridiske fag. Tilfredsheten med «Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)» har gått ned fra 3,8 i 2021 til 3,2. Dette kan også tenkes å ha sammenheng med overgangen til ny studieordning for de som går andre studieår.

Fritekstkommentarene fra 5. studieår gjaldt stort sett ønske om mer praksis og mer trening i muntlige ferdigheter.

Videre rapporterer studentene at de bruker mer tid på studiene enn mange andre:

Omtrent hvor mange timer per uke (i gjennomsnitt hittil på dette studiet) brukes på:

Femårig masterprogram i rettsvitenskap
Master, Universitetet i Bergen, Bergen

Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning, samt praksis hvis relevant)	9,0
Egenstudier (lese pensum, gjøre oppgaver, delta i kollokvier og annet gruppearbeid, etc.)	32,6
Betalt arbeid	6,3

I 2022 scorer vi på nytt lavest på punktet om tilknytning til arbeidslivet (2,7 i 2022, ned fra 2,9 i 2021), med en liten nedgang fra i fjor. Sette punktet fra Studiebarometeret 2021 er fulgt opp ved at fakultetsstyret opprettet en arbeidsgruppe for arbeidslivsrelevans som har levert sin utredning og anbefaling, som følges opp denne våren.

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 10/23-5

UNIVERSITETET I BERGEN

Den sentrale klagenemnd

Årsmelding 2022

Innhold

Generelt om Den sentrale klagenemnd.....	11
Sammensetning av klagenemnda i 2022	11
Saker i klagenemnda 2022	12
Fuskesaker.....	12
Klagesaker	13
Advokatrepresentasjon	13
Antall saker i tidligere år – utvikling	14
Merknader	16

Generelt om Den sentrale klagenemnd

Etter universitets- og høyskolelovens § 5-1 plikter universiteter og høyskoler å opprette en klagenemnd, og bestemmelsen er grunnlaget for virksomheten til Den sentrale klagenemnd ved UiB. Nemndas mandat er å behandle klager på enkeltvedtak, fuskesaker mot studenter og andre typer disiplinærsaker. Arbeidsområdet og arbeidsformen for klagenemnda er regulert i «Regler for Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen».

[Klagenemndas mandat i universitetets regelsamling](#)

Sammensetning av klagenemnda i 2022

Lederen og hans vara, samt de vitenskapelig ansatte, ble oppnevnt av universitetsstyret i møte den 9. september 2021 (sak 110/21) og har funksjonstid ut juli 2025. I møte 5. mai 2022 oppnevnte universitetsstyret ny varaleder fra og med 1. august 2022 til og med ut juli 2025.

Universitetsdirektørens kontor ved Sekretariat for universitetsledelsen fungerer som sekretariat for klagenemnda. Nemnda behandler saker én gang i måneden, utenom juli som er møtefri.

Nemnda hadde følgende sammensetning vårsemesteret 2022:

<u>Representant</u>	<u>Vararepresentant</u>
Tingrettsdommer Morten D. Haldorsen, leder	Lagdommer Beate Blom
Forsker Ivar Stefansson	Førsteamanuensis Tryggve Lavik
Førsteamanuensis Rannveig Øvrevik Skoglund	Professor Marguerite Lorraine Daniel
Student Aleksander Gjørseter	
Student Martine Jordana Baarholm	

Nemnda hadde følgende sammensetning høstsemesteret 2022:

<u>Representant</u>	<u>Vararepresentant</u>
Tingrettsdommer Morten D. Haldorsen, leder	Tingrettsdommer Katrine Lillejord
Forsker Ivar Stefansson	Førsteamanuensis Tryggve Lavik
Førsteamanuensis Rannveig Øvrevik Skoglund	Professor Marguerite Lorraine Daniel
Student Håvard Rørtveit	Student Ludvig Graff
	Student Calvian T. Berget
Student Martine Jordana Baarholm	Student Sara Karoline Mørland

Saker i klagenemnda 2022

Nemnda behandlet 141 saker i 2022 hvor 46 var fuskesaker og 92 var klagesaker, i tillegg til 3 saker som gjaldt bortvising. I 2021 behandlet nemnda 143 saker og 100 i 2020. I 2019 behandlet nemnda 87 saker, noe som innebærer at saksmengden de tre siste årene har vært stabilt over 100 saker siden koronapandemien inntraff. I universitetsstyremøte 16. juni 2022 (sak 63/22) ble nemndas mandat utvidet ved at flere sakstyper ble delegert fra styret til Den sentrale klagenemnd. Følgende sakstyper ble delegert:

- Bortvising og utestenging for grovt forstyrrende atferd, jf. uhl. § 4-8 (1)
- Saker om salærnedsettelse, jf. uhl. § 4-8 (5)
- Bortvising og utestenging på grunn av bruk av klesplagg som dekker ansikt, jf. uhl. § 7-9.

Tabellen under gir en oversikt over konklusjonene i fuske- og klagesaker, slik disse er fordelt på fakultetene og Studieadministrativ avdeling. I 2022 kom det flest saker fra Det psykologiske fakultet.

Sakstype og utfall per fakultet/avdeling	Fusk, annullering	Fusk, utestenging ett semester	Fusk, utestenging to semester	Fusk, henlagt (frifinnelse)	Klager, medhold	Klager ikke medhold	Antall saker per fakultet/avdeling
JUR				1	1	15	17
PSYK	2	5	2	1	3	16	29
MN	5	1				1	7
MED						15	15
HF	1	5				3	9
SV	3	2	6	9		3	23
KMD						2	2
SA			1			23	24
Totalt	11	13	8	11	4	78	126

I tillegg ble det behandlet 6 saker hvor nemnda opphevet fakultetets vedtak og sendte det tilbake for ny behandling. Nemnda behandlet også 5 klager på vedtak om utestengelse som ble sendt til Felles klagenemnd for endelig avgjørelse. Felles klagenemnd stadfestet alle 5 vedtakene, som vil si at ingen studenter fikk medhold. 3 saker ble trukket før behandling i nemnda, og 1 sak resulterte i karantene fra godkjenning av eksterne emner som følge av dokumentforfalskning. Sakene fra Studieadministrativ avdeling består av 1 sak om mistanke om forfalsket vitnemål, en klage på tilrettelegging, 21 klager på avslag på søknad om opptak til masterprogram og 2 klager på advarsel om bortvising. Til sammen utgjorde det 141 saker som ble behandlet av nemnda.

Nemnda er førsteinstans til å behandle saker som gjelder spørsmål om ekskludering fra enkelte typer praksisstudier eller klinisk undervisning som følge av merknad på politiattest, samt saker som utestengelse som følge av manglende skikkethet for yrket og om nedsettelse av advokatsalær. I 2022 ble ingen slike saker behandlet i klagenemnda.

Fuskesaker

Fuskesaker er saker om mistanke om fusk etter universitets- og høyskoleloven §§ 4-7 (annullering) og 4-8 (utestenging). I 2022 behandlet nemnda 46 slike saker, som er en nedgang fra 65 saker i 2021. 11 av sakene ble henlagt uten reaksjon. Reaksjonsformene i de øvrige sakene var jevnt fordelt. 2 saker som gjaldt mistanke om fusk ble trukket av fakultet.

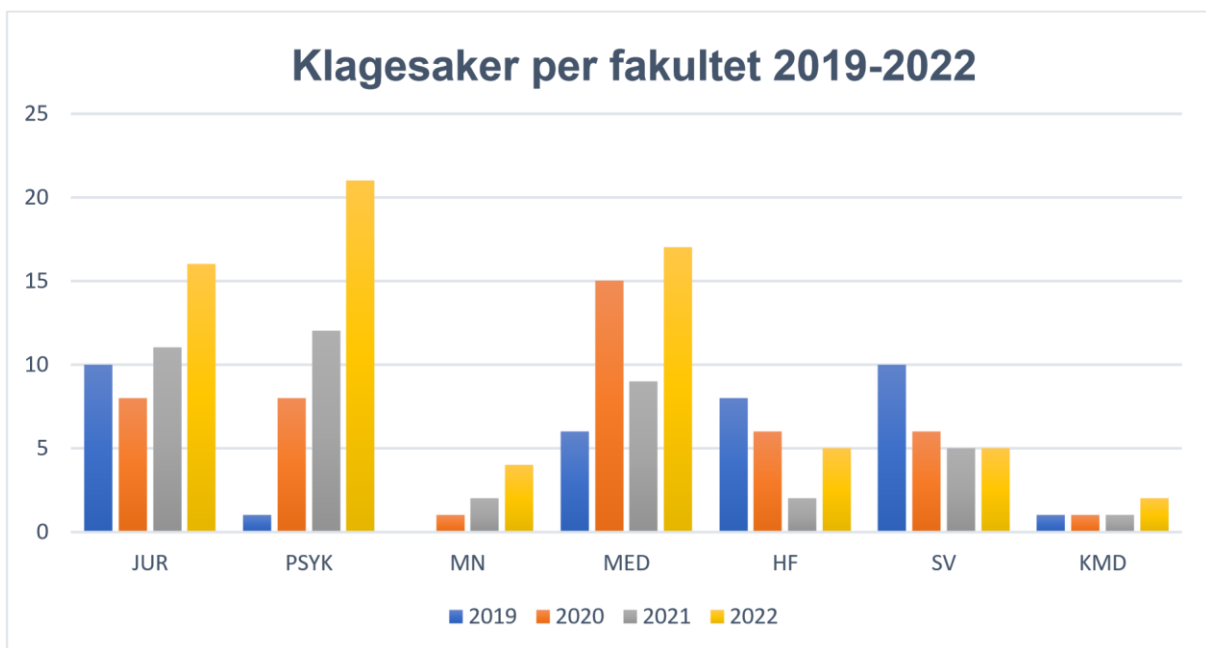
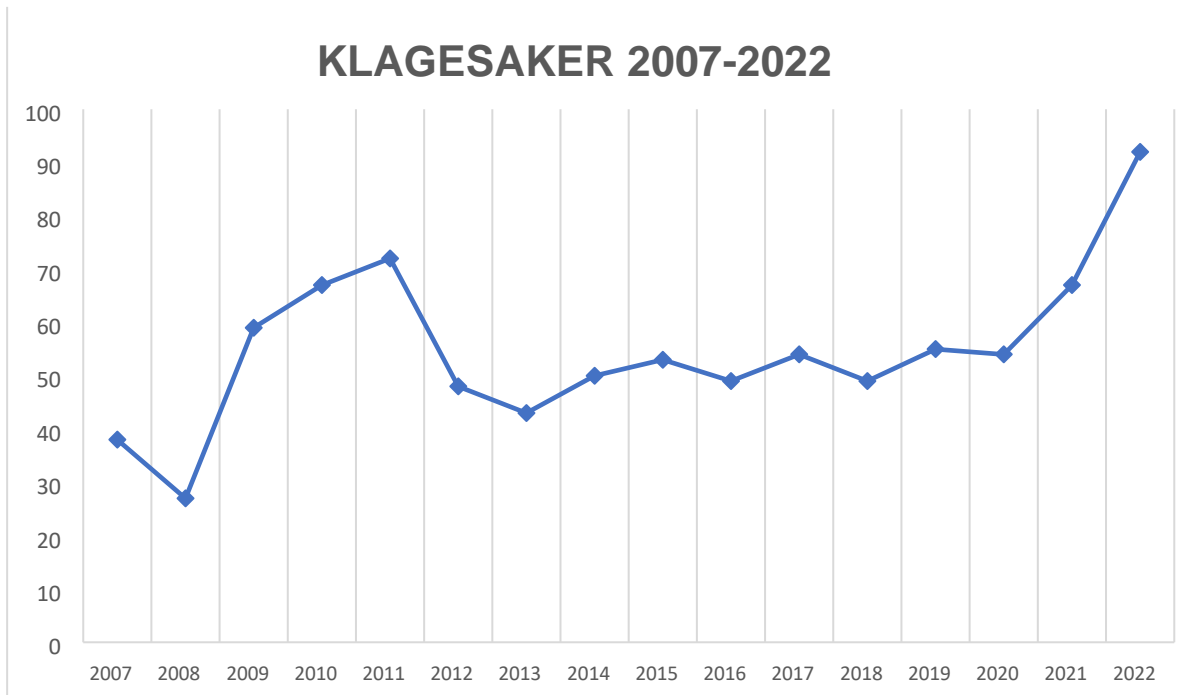
Klagesaker

Klagesaker er saker hvor en student har klaget på et enkeltvedtak truffet ved UiB. Det kan for eksempel være klage på avslag på søknad om lokalt opptak, avslag på søknad om permisjon, avslag på ulike dispensasjonssøknader, vedtak om tap av studierett, klage på formelle feil ved eksamen og så videre. Nemnda behandlet 92 klagesaker i 2022. 26 av sakene var klager på formelle feil ved eksamen, som var den vanligste sakstypen av klagesakene nemnda behandlet. I 6 av klagesakene ble fakultetenes vedtak opphevet av nemnda og sendt tilbake for ny behandling. 1 klage som gjaldt avslag på opptak til masterprogram ble trukket av klager. Sammenlignet med tidligere år har det vært en markant økning i antall klagesaker, med 92 saker behandlet i 2022 mot 67 i 2021. I perioden 2007-2021 var det i snitt 52 klagesaker per år.

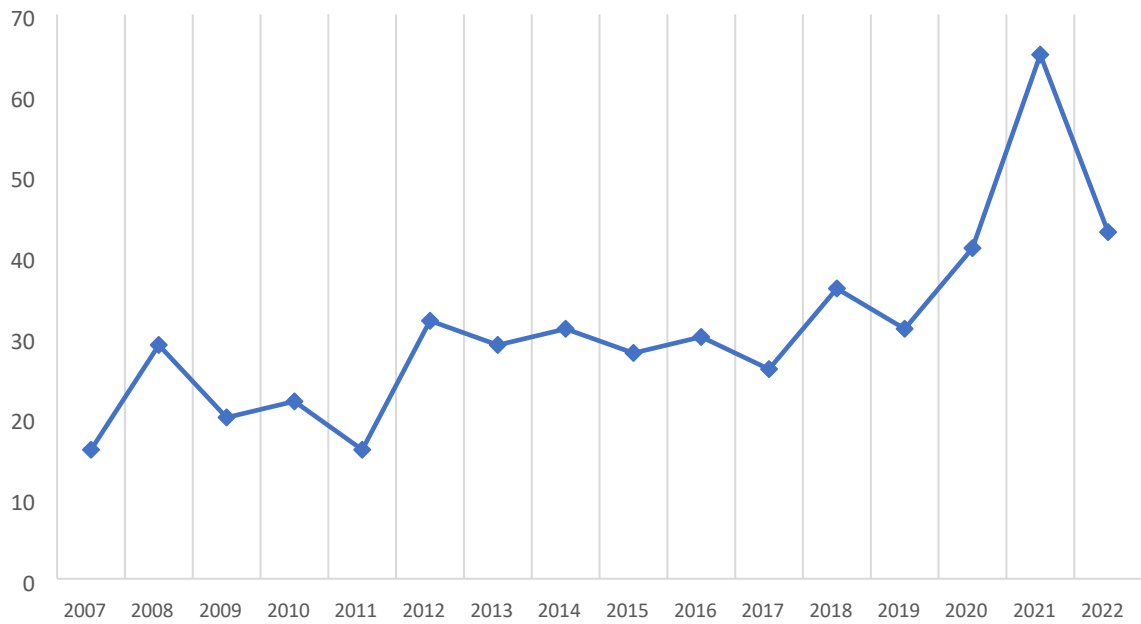
Advokatrepresentasjon

Etter uhl. § 4-8 (5) har studenter som får reist sak som kan ende med bortvising eller utestengelse mot seg, rett til advokatbistand betalt av universitetet. Det samme gjelder i politiattestsaker. I klagesaker har studenter som hovedregel ikke rett til å få dekket sakskostnadene sine dersom de ikke får medhold i klagen. De som får medhold, kan få eventuelle sakskostnader dekket etter nærmere regler i forvaltningsloven § 36. I 2022 var de fleste studenter ikke representert ved advokat.

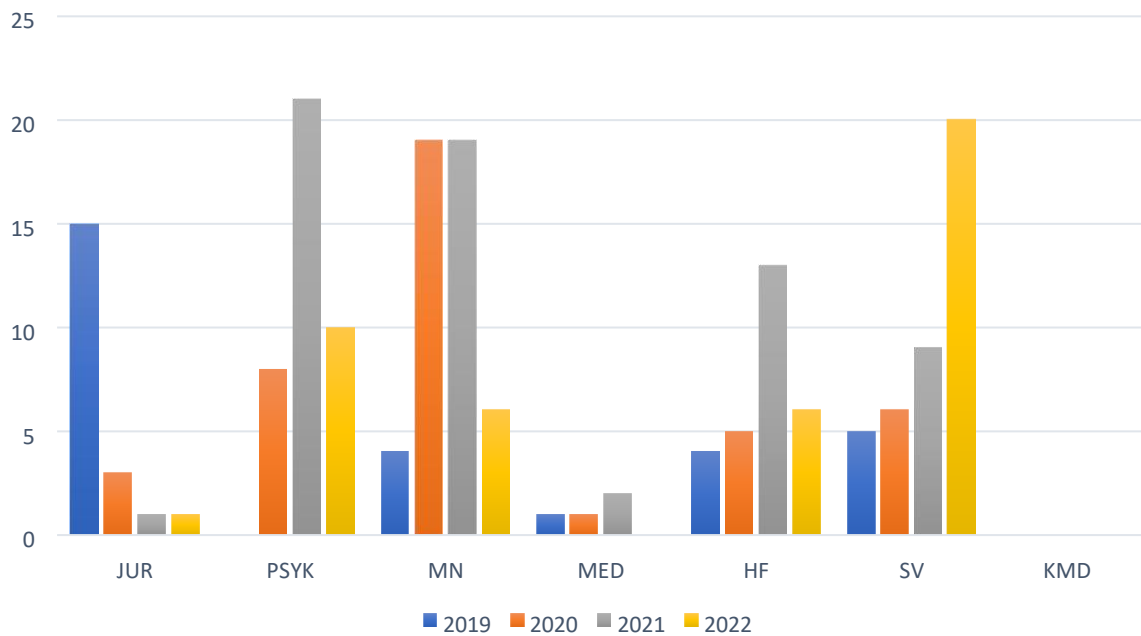
Antall saker i tidligere år – utvikling

FUSKESAKER 2007-2022

Fuskesaker per fakultet 2019-2022

Merknader

I forbindelse med gjenåpning av samfunnet etter koronapandemien har en del eksamener gått tilbake til å bli avviklet som tradisjonelle skoleeksamener, og i mindre grad avviklet som hjemmeeksamen. Dette kan muligens gjenspeiles i at nemnda i vårsemesteret 2022 behandlet 34 fuskesaker, mens den i høstsemesteret behandlet 11. Sammenlignet med 2021 ser man en nedgang i antall fuskesaker, men antallet er fortsatt ikke tilbake nivåer man så før koronapandemien. Blant fuskesakene har de fleste oppstått ved mistanke om plagiat/tekstsammenfall, men færre av sakene er preget av omlegginger og tilpassinger i forbindelse med Covid-19 enn i 2021. Nemnda vil, som tidligere, advare mot å tolke antallet fuskesaker som en sikker indikasjon på hvor mye studenter ved UiB fusker.

Den sentrale klagenemnds klageinstans, Felles klagenemnd, har kjente utfordringer med saksbehandlingstid som har ført til lengre saksbehandlingstid totalt for studenter ved UiB. I desember 2022 hadde Felles klagenemnd en saksbehandlingstid på ca. 6 måneder, som kommer i tillegg til saksbehandlingstid før saken oversendes fra UiB. Dette berører stort sett saker som gjelder klager på nemndas vedtak om utestengelse.

Selv om det har vært en nedgang i antall fuskesaker har 2022 derimot vært preget av flere klagesaker enn foregående år. Siden 2007 har ikke nemnda behandlet flere klagesaker på ett år. I 2011 behandlet nemnda 72 klagesaker, som frem til 2022 var det høyeste antall klagesaker på ett år. Klagesakene er mindre ensartede enn fuskesakene, selv om klage på avslag om opptak og klage på formelle feil utgjør en stor del. De øvrige sakene fordeler seg jevnt på kategoriene av saker som nemnda behandler. Det høye antallet saker innebærer økt tidsbruk for nemndas medlemmer på nemndsarbeidet, i form av forberedelse og medgått møtetid.

[Tilbake til saklisten](#)

Emneevalueringer JUS277-2-A Introduction to Copyright Law og JUS277-2-B International Copyright Law V-2022

Alle emner ved Det juridiske fakultet skal hvert 3. år evalueres av emneansvarlig. Plan for gjennomføring av evalueringene samt rutinene er beskrevet i SU-sak 22/21.

De fleste emner som skulle evalueres vårsemesteret 2022 ble lagt fram for SU 18.10.2022 (Sak 61/22-1). Emneevaluering for JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner V-22 ble lagt fram for SU 01.12.2022 (sak nr. Sak 74/22-4). De emneansvarlige i JUS133 Rettskilde- og metodelære, JUS277-2-A Introduction to Copyright Law og JUS277-2-B International Copyright Law fikk utsatt frist.

I denne saken legges evalueringene for JUS277-2-A Introduction to Copyright Law og JUS277-2-B International Copyright Law fram. Emneevalueringene og studieutvalgets bemerkninger til disse skal inngå i fakultets årlige egenvurdering. Studieutvalget bør derfor komme med en uttalelse til hver enkelt evaluering.

[Tilbake til saklisten](#)

JUS277-2-B International Copyright Law

Course supervisor I Name	Bernt Hugenholtz
Email	bernt.hugenholtz@uib.no
This course has more than one course supervisor	- No
The course was taught during the following semester	Spring 2022
The evaluation applies to the following course:	JUS277-2-B International Copyright Law
Have changes been made to the course since the last time it was taught? If so, please elaborate? No substantive changes were made.	
Course structure	The course was taught in the form of eight 2-hours classroom lectures, and one additional guest lecture. The main learning outcomes were for the students to be able to detect problems of copyright law in the international context; and have a good working knowledge of the body of international treaties in the area of copyright law. These outcomes have been achieved.
Digital elements of course completion	A few lectures were given online (via Zoom).
Literature	The main literature for the course consisted of the Goldstein/Hugenholtz treatise on International Copyright (4th ed). A low-budget paperback edition of the treatise was available for the students. Additionally, current court decisions and materials were made available on Canvas.
How do you assess the students' workload in your course?	The workload was proportionate to the ECTS credits (10).
Lectures	The lectures were aimed at highlighting and clarifying the main issues in international copyright law, whereas the treatise provided detail and depth. Recordings were not published, but the slides of the lectures were made instantly available on Canvas. Students were invited to ask questions and discuss during lectures. A fairly small number of students actively participated in the lectures.
Group meetings	N.A.
Written assignments	There were weekly homework assignments, but these were not mandatory. Only few students actually prepared the homework.
Mandatory assignment	Students had to successfully submit a written mandatory assignment a few weeks before the examination date. Assignments were graded P/F. Failing students could not participate in the exam. Only one student failed.
Number of registered students	27
Number of students sitting the exam	22
Number of foreign students	22
Number of Norwegian students	0
Examination question paper and guidance for external examiner	Examination was a mix of multiple choice questions and a number of short essay questions and hypotheticals. Model answers were available for external examiners.
External examiner group	There is a small group of external examiners with relevant expertise, but it is hard to activate them.
Grade distribution and fail percentage	I don't have these data.
Reassessment of examination grade and any control commissions	There were no complaints.
Internationalisation	The subject is international by definition. All materials were in EN.
Overall evaluation of the course, and any proposed measures for next year's course	The course has been revised by the new course supervisor, Liliia Oprysk.

JUS277-2-A Introduction to Copyright Law

Course supervisor I Name	Bernt Hugenholtz
Email	bernt.hugenholtz@uib.no
This course has more than one course supervisor	- No
The course was taught during the following semester	Spring 2022
The evaluation applies to the following course:	JUS277-2-A Introduction to Copyright Law
Have changes been made to the course since the last time it was taught? If so, please elaborate? No substantive changes were made.	
Course structure	The course programme reflects the learning outcomes. It was given in 5 lectures of 2 hours each. The main learning outcome is to provide basic knowledge on the structure and norms of national and EU copyright law. This has been achieved. However, it would be preferable to extend the course by a couple of lectures, since (due to the growth of the field of copyright) it is increasingly challenging to cover the entire field in 10 hours of teaching.
Digital elements of course completion	Part of the course was taught online via Zoom.
Literature	While there is abundant material on EU copyright law, what is still lacking is a basic treatise or textbook.
How do you assess the students' workload in your course?	The workload was proportionate.
Lectures	The lectures are essential to introducing the student to copyright. Since no introductory text book or treatise is available, the lectures provide general structure and guidance. The slides of the lectures were instantly made available on the Canvas site. Recordings were not made.
Group meetings	N.A.
Written assignments	Students were asked to prepare readings (homework) for each class, but my general impression was that most students ignore this.
Number of registered students	48
Number of students sitting the exam	38
Number of foreign students	30
Number of Norwegian students	8
Examination question paper and guidance for external examiner	Examination was a mix of multiple choice questions and a number of short essay questions and hypotheticals. Model answers were available for external examiners.
External examiner group	There is a small group of external examiners with relevant expertise, but it is hard to activate them. I don't know whether deadlines were met during the klagesensur.
Grade distribution and fail percentage	I don't have these data.
Reassessment of examination grade and any control commissions	There were two complaints against the exam results, one of which was successful. A D was upgraded to C.
Internationalisation	Yes. This is a subject with a strong international (particularly European) component. All sources were in EN.
Overall evaluation of the course, and any proposed measures for next year's course	The course has been revised by the new supervisor (Liliia Oprysk).

Rapport og forslag fra arbeidsgruppen for arbeidslivsrelevans

Fakultetsstyret vedtok i november 2021 (fakultetsstyresak 82/21) å sette ned en arbeidsgruppe som skulle utrede praksis i rettsstudiet, i lys av blant annet Meld. St. 16 (2020-2021), som anlegger en bredere tilnærming til begrepet om arbeidslivsrelevans.

Gruppen som ble ledet av Førsteamanuensis Maria Veia Lund avga rapport og forslag 15. juni 2022.

Det ble gjennomført en høring internt på fakultetet høsten 2022, med mulighet for å gi innspill. Lund ga også et kort innlegg om rapporten på Fakultetsseminar på Solstrand 10. januar, i forbindelse med diskusjon om utformingen av 5. studieår på ny studieordning.

Som oppfølging av rapporten har fakultetsledelsen, sammen med Jussformidlingen, satt i gang en prosess der vi ser på muligheten for at arbeid hos Jussformidlingen kan gjøres om til et praksisemne. Forskjellen fra i dag blir at fakultetet vil bidra i opplæringen av studentene, og at arbeidet hos Jussformidlingen kan organiseres slik at studentene ikke blir forsinket i studiet. Jussformidlingen startet en intern prosess senhøsten 2022 der de ser på potensiell omorganisering, og de er nå midt i et lederskifte. Fakultetet vil følge opp dette sammen med ny leder av Jussformidlingen. Saken vil bli fremlagt for Studieutvalget og fakultetsstyret når den er ferdig utredet.

Arbeidsgruppen for arbeidslivsrelevans sin rapport og forslag legges frem for studieutvalget til drøftelse.

[Rapport og forslag fra arbeidsgruppen ligger i Filesender](#)

Vedlegg 1: Administrasjonens merknader til rapporten

Vedlegg 2: Utdrag fra UiB sitt kvalitetssystem for utdanning om krav til praksisemner og til evaluering av disse

[Tilbake til saklisten](#)

Vedlegg 1

Merknader til rapporten fra administrasjonen:

Rapporten vier stor plass til praksisemner og eventuell opprettelse av det ved fakultetet.

Arbeidsgruppen skriver selv at de har begrenset grunnlag for å estimere administrative ressurser i tall for et praksisemne og har innhentet informasjon om hvordan de juridiske fakultetene i Oslo og Tromsø organiserer sine praksisemner. Tromsø har dette som obligatorisk del av studiet, på et studium med kull på inntil 150 studenter, mens Oslo har det som et valgemne.

En ting er å ha et veletablert praksisemne med godt etablerte og gjennomregulerte avtaler, noe annet er å opprette helt nye avtaler og lage et godt kvalitetssikret innhold for praksisopphold.

Erfaringene med opprettelsen av Sommerskolen Maritime Bergen Law Summer Programme tilsier at både fakultetsledelsen og en engasjert emneansvarlig må bruke ganske mye ressurser på både å bygge opp et videre nettverk i regionen enn de allerede har, og på å vedlikeholde relasjonene. Her var det tale om å få eksterne bidragsytere som forelesere og få maritime virksomheter og institusjoner i Bergensregionen til å åpne opp sine dører for studentene for presentasjoner og omvisninger. Svært mye av dette kom til gjennom et inngående samarbeid med Maritime Bergen, noe som var mulig blant annet på grunnlag av eksterne prosjektmidler fra tidligere DIKU, nå HK-Dir. Sommerskolen hadde ca. 30 studenter, både norske og internasjonale. Uten engasjerte ildsjeler i både vitenskapelige og administrative rekker hadde dette aldri blitt en realitet. Sommerskolen hadde dedikerte administrative ressurser som i perioder av året måtte bruke 100 % av sin stilling på arbeidet.

Det juridiske fakultet i Tromsø er det eneste juridiske fakultetet i Nord-Norge, så selv om det er krevende å skaffe praksisplasser, er nok dette også en vinn-vinn-situasjon for regionen. Det juridiske fakultet i Oslo har størstedelen av retts-Norge rett uten for døren, og den korte fysiske veien gjør nok arbeidet med å skaffe praksissteder atskillig enklere. Det skal også bemerkes at det å drive videre etablerte ordninger, nok krever langt mindre ressurser enn det vil gjøre å bygge opp nye.

Å opprette et praksisemne a la Oslo (JUS5010) sitt vil kreve betydelige både vitenskapelige og administrative ressurser i starten, og ikke minst må faglig ledelse bruke tid på dette. Etter hvert som ordningen blir etablert og praksisstedene får erfaringer, vil det nok kreve mindre. Det skal likevel trekkes frem at Sampol-emnet det henvises til i rapporten, bruker mer enn en halv stilling – nærmere en hel stilling, kun for å administrere dette emnet. Det er et strategisk valg om fakultetet skal bruke såpass mye ressurser på ett emne. Innenfor dagens rammer har administrasjonen ikke kapasitet til å ta på seg en slik jobb. Vi må også ha den rette kompetansen.

Det alternativet som kanskje vil være enklest å iverksette er å lage et praksisemne koblet opp mot Erasmus+, slik som UiO har gjort med JUS5020. Vi har også erfaringer fra JUS334 Chinese Law Clinical Programme og kan trekke veksler på erfaringene derfra. Forutsetningen må da være at studentene selv finner praksisplasser og får det faglige opplegget godkjent av fakultetet. Dette må i så fall utredes videre.

Vedlegg 2:

Utdrag fra UiB sitt kvalitetssystem for utdanning om krav til praksisemner og til evaluering av disse:

3-årig syklus - Emneevaluering

I emneevalueringen skal emneansvarlig beskrive og begrunne pedagogiske valg, og reflektere over studentens læring som følge av disse valgene. Emneevalueringer skal også minst omfatte:

- *I de tilfellene det er tilknyttet praksis eller arbeidsrelevans i emnet, skal det evalueres om ordningen fungerer tilfredsstillende.*

Evaluering og kvalitetssikring av praksis:

Praksis kan forekomme både som et eget emne eller være integrert i et program. Praksis kan gjennomføres ved en institusjon, skole eller bedrift i Norge eller i utlandet. Det faglige ansvaret for praksis er det samme som for emner og program.

Det skal inngås kontrakt mellom partene. Kontrakten mellom institutt/ fakultet og praksissted om praksissamarbeid skal minst inneholde følgende momenter:

- *Omfang av praksis i forhold til emnet (delvis/fullstendig praksis i emnet)*
- *Type praksissamarbeid (case/undervisning/fysisk ved arbeidssted/jobbskygging)*
- *Omfang av studenter og nivå (studieår/semester på grad)*
- *Innhold i, og formål med case/praksisopphold.*
- *Tidsomfang- og fordeling på praksisperiode*
- *Økonomiske forhold (lønn/reiseutgifter)*
- *Praksisstedets forpliktelser*
- *Fakultetets/instituttets forpliktelser*
- *Yrkesskedeforsikring*
- *Regulering av opphavsrett og annen IPR*
- *Informasjon om utarbeiding av individuelle kontrakter mellom institutt/fakultet, studenten og arbeidssted.*

Ansvaret for kvalitetssikring av praksis, og derved den bedrift, institusjon eller skole hvor praksis blir gjennomført, ligger til fagmiljøet som eier det aktuelle emnet eller programmet. Studentene skal evaluere praksis etter endt praksisopphold.

5-årig syklus - Programevaluering:

Programevalueringen skal minst omfatte:

En vurdering av om forutsetningene i studiekvalitetsforskriftens §§ 3-1 til 3-3 og studietilsynsforskriftens kap. 2, jf. også § 4-1 (3), er dekket i studieprogrammet, herunder krav til akkreditering av studietilbudet og krav til fagmiljøets kompetanse og størrelse.

Evalueringen skal i tillegg inneholde:

Omtale av hvordan følgende sikres:

- *Arbeidsrelevans*
- *Praksis*

Rapporten skal inneholde forslag til forbedringer der det er behov for det.

[Tilbake til saklisten](#)

Oppretting av arbeidslivspanel ved det juridiske fakultet

Bakgrunn

Det har i flere år vært stadig større fokus på arbeidslivsrelevans i studiene, og nåværende regjering arbeider med tre ulike meldinger som igjen adresserer tema; Utsynsmeldingen (kommer før påske), Distriktsmeldingen og Profesjonsmeldingen (2024).

I universitets- og høyskoleloven,¹ studiekvalitetsforskriften² og studietilsynsforskriften³ blir også krav om kontakten med arbeidslivet formulert på ulike måter, og i stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning (Meld. St. 16)⁴ er også studieprogrammernes arbeidslivsrelevans og kontakt med arbeidslivet understreket:

Det er derfor behov for å styrke og systematisere samarbeidet mellom høyere utdanning og arbeidslivet og videreutvikle strukturer som bygger opp under en kultur preget av gjensidig respekt og forståelse for hverandres roller og forpliktelser.

Ved NOKUTs tilsyn med kvalitetssikringssystemet for utdanning ved UiB høsten 2022, ble involvering av arbeidslivet vektlagt som en viktig del av å sikre kvalitet i studiene.

I Danmark ble *aftagerpanel* gjort obligatoriske i 2007, og er også skrevet inn i universitetsloven (§13a). Fra 2011 ble norske universiteter og høyskoler pålagt å etablere Råd for samarbeid med arbeidslivet selv om kravet ikke tatt inn i loven som i Danmark. Flere fakultet og program har nå egne arbeidslivspanel, for eksempel Juridisk fakultet i Oslo og SV-fakultetet ved UiB.

Vårt fakultet

Juristutdanningen har hele tiden vært praktisk rettet hvor ferdige kandidater skal kunne gå rett ut i jobb. Praktikere er også tungt inne på utdanningssiden, både gjennom undervisning og sensur. Kvalitetsreformen med obligatorisk undervisning på dagtid førte til at innslaget av praktikere ble færre på undervisningssiden. I dag bidrar ferdige jurister først og fremst gjennom veiledning (mastergradsoppgaver) og sensur (både mastergradsoppgaver og annen sensur). Til tross for den nære koblingen mellom juristutdannelsen og det praktiske rettsliv, er dette i liten grad formalisert.

Fakultetet har erfaring med at dialog med arbeidslivet gir nyttige innspill og perspektiver på vår virksomhet. I masterstudiet har vi lang tradisjon for at den ene av våre to eksterne fagfeller er en praktiker, og i JUREVAL-rapporten har vi dokumentert at våre ansatte i stor grad er involvert i det praktiske rettsliv. Vi har også de siste årene med hell opprettet ulike EVU-emner (JUR601 Jus for næringslivet, JUR605 Innføring i forvaltningsrett for sakshandsamarar i kommunal sektor), og ulike Executive masters i samarbeid med andre programmer ved UiB (Executive master i kommunal ledelse, Executive master i operativ ledelse og myndighetsutøvelse og den kommende Executive master i offentlig forvaltning)

¹ Uhl § 1-3, g «Universiteter og høyskoler skal (...) samarbeide med relevante aktører på internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt nivå for å styrke virksomhetens kvalitet og relevans.»

² §2-1, 2 «Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene.»

³ §4-1, 4 «Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.»

⁴ Kapittel 2, «Utdanning for omstilling— Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning»:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20202021/id2838171/?ch=2>

som er rettet mot kompetansebehov i arbeidslivet. Som sagt er jusstudiet er praktisk rettet, og kandidatundersøkelsen viser at bare 2,5 % med utdanning fra vårt fakultet er arbeidsledig et halvt år etter oppnådd mastergrad.

Likevel konstaterer arbeidsgruppen, som fakultetsstyret satt ned i februar 2022 for å se på arbeidslivsrelevans i studiet, at:

(...) i dag er en avstand mellom studiet og det praktiske rettsliv, særlig knyttet til (i) betydningen og håndteringen av faktum og (ii) kommunikasjon og det å måtte forholde seg til andre mennesker (motparter, klienter, brukere av offentlige tjenester mv). Dagens rettsstudium gir i liten grad erfaring med, og innsikt i, disse to aspektene.

Fakultetet gir selv uttrykk for et ønske om samarbeid med arbeidslivet som skal komme studentene til gode i gjeldende strategi:

Fakultetet skal ha eit aktivt samarbeid med juridisk sterke fagmiljø og næringslivet i regionen. Samarbeidet skal kome studentane til gode i form av kunnskap om aktuelle problemstillingar, og fakultetet skal legge til rette for moglege praksis- og skriveplassar. Til dette føremålet skal fakultetet for strategiperioden styrke kontakten med slike institusjonar i regionen med mål om meir og tettare samarbeid.»

Utkast til strategi for 2022-2030 (se fakultetsstyresak 5/23) legger opp til å videreføre denne delen av strategien.

Fakultetet er derfor tjent med å opprette et arbeidslivspanel for å sikre og for å systematisere samarbeidet med ulike aktører i arbeidslivet om utviklingen av utdanningen.

Forslag til organisering og sammensetting

Panelet oppnevnes av dekanen, og skal reflektere mangfoldet av arbeidsgivere for kandidater i rettsvitenskap.

Panelet har følgende medlemmer fra Det juridiske fakultet:

- Dekan
- Fakultetsdirektør
- Studiedekan
- To studentrepresentanter utpekt av JSU
- Studieseksjonssjef eller representant utpekt av denne

Sekretær for studieutvalget er sekretær for panelet

Fakultetet kaller inn til minimum 2 møter i året. I tillegg er det aktuelt med løpende kommunikasjon i saker hvor det kan være hensiktsmessig å få innspill fra panelet. Panelet sitter i to år av gangen, og ordningen skal evalueres etter første to-årsperiode.

I denne første perioden er det foreslått et kortfattet mandat, hvor målsettingen er en toveis dialog, hvor fakultetet både kan få synspunkt og hvor panelet kan være et kontaktpunkt for fakultetet mot arbeidslivet.

Panelet har i denne omgang fått et mandat knyttet til utdanning. På sikt vil fakultetet vurdere om det er ønskelig om panelet skal få et utvidet mandat til også å dekke forskning. De juridiske fakultetene er nært forbundet med juristutdanningen, og det er også behov for diskusjoner om forskningsbehov.

Forslag til mandat

Arbeidslivspanelet skal være et organ for dialog mellom fakultetet og det praktiske rettsliv. Panelet skal gi råd til fakultetet om spørsmål som er særlig aktuelle sett fra arbeidslivets side, både når det gjelder rettsvitenskapelig grunnutdanning, og etter- og videreutdanning. Panelet skal gi tilbakemelding på i hvilken grad arbeidslivet opplever at kandidaten har de kunnskaper og ferdigheter som kan forventes etter endt utdanning.

Forslag til vedtak:

- Det juridiske fakultet oppretter arbeidslivspanel med mandat foreslått i saken her
- Dekanen utnevner medlemmer av panelet
- Panelet sitter i to år av gangen, og ordningen skal evalueres etter første to-årsperiode.
- Arbeidslivspanelet skal ha følgende sammensetning:

Fra fakultetet:

- Dekan
- Fakultetsdirektør
- Studiedekan
- To studentrepresentanter utpekt av JSU
- Studieseksjonssjef eller representant utpekt av denne

Fra arbeidslivet oppnevnes seks representanter fra ulike sektorer som skal reflektere mangfoldet av arbeidsgivere for kandidater i rettsvitenskap.

Studieutvalgets sekretær er sekretær for panelet.

[Tilbake til saklisten](#)

Rapport fra læringsdesigngruppen: ChatGPT og andre AI-verktøy – muligheter og utfordringer for læring og vurdering ved Det juridiske fakultet, UiB

I møtet 26.01.2023 ga Studieutvalget læringsdesigngruppen følgende mandat (Sak 4/23):

Gi en kortfattet oversikt over muligheter og utfordringer AI- verktøy som ChatGPT byr på for læring og prøving på jusstudiet. Herunder ber vi om at gruppen ser på mulighetene til oversetting med tanke på de engelske læringskravene vi har innført på studiet.

Fristen er 28. Februar.

Læringsdesigngruppen sendte sin rapport 28.02.2023, og denne legges nå fram for SU som en drøftingssak.

[Rapporten er tilgjengelig i Filesender.](#)

[Tilbake til saklisten](#)

Sak 11/23-5, 11/23-6 og 11/23-7

Opprettelse av norske valgemner på tredje studieår

Nedlegging av JUS278-2-A Comparative Private Law og oppretting av JUS2304/JUS3504 Comparative Private Law

I sak 76/22 til fakultetsstyret 27.9.2022 vedtok fakultetsstyret ny modell for engelskspråklege emne ved fakultetet der dei engelskspråklege emna som hovudregel skal finnast i to variantar med ulike emnkodar: Den eine versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med bachelornivået i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og den andre versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med masternivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Som oppfølging av dette vedtaket har dei emneansvarlege for engelskspråklege spesialeemne blitt bedne om å utarbeida nye emneskildringar. Det er Berte-Elén Konow som er intern emneansvarleg for Comparative Private Law, medan emnet blir undervist av professor Gianmaria Ajani frå Università di Torino i Italia. Det er Gianmaria Ajani som har utarbeidd dei to emneskildringane som ligg ved.

Mål og innhald er i hovudsak likelydande for dei to emna, med unntak av at det i masteremnet vert framheva at “[The students] are made familiar with a methodology based on comparison, namely the measurement of the impact of legal reforms, and become able to understand its critical aspects.”

Forventa læringsutbyte er til dels ulikt for studentar på 3. studieår (bachelornivå) og studentar på 5. studieår (masternivå). Skillnadene mellom forventa læringsutbyte på masternivå og bachelornivå går særleg på auka fokus på metodiske ferdigheiter hos masterstudentane, og forståing av rettsikkerheit (Rule of Law) som standard ved prosessar for å harmonisera dei nasjonale rettsreglane.

Det er ikkje obligatoriske arbeidskrav i emna, og dei ekstra «master classes» er heller ikkje føreslått å vera obligatoriske. Ajani opplyser følgjande om korleis han planlegg å bruka dei ekstra forelesingane på masternivå: *“With regard to the teaching, its focus is a comparative analysis of the recourse to international standards, like the “Rule of Law”, in the support of legal reforms by supranational institutions; the analysis will drive students to understand current methodologies in the measurement of impact of legal reforms.*

My proposal is to devote additional classes to investigate with Master students how this has been played in the context of EU law (particular reference to the current “rule of law crisis” between the EU Commission and some Member States governments.”

Ajani har teke utgangspunkt i litteraturlista for emnet JUS287-2-A slik den er i dag, men føreslått at to artiklar blir tekne ut og at det i staden blir lagt til ein del nye tekstar. Det skal ikkje lenger skiljast mellom «required reading» og «recommended reading». I dei nye emna vil all litteraturen vera «required reading». Gianmaria Ajani opplyser at til saman er litteraturen på om lag 450 sider i bacheloremnet og om lag 550 sider i masteremnet.¹

Overgangsordning og tal på eksamensforsøk

§3-2-4 i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen (UiB-forskrifta) seier: «Ved nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner skal vedtaksorganet fastsette overgangstid for undervisning og vurdering. Studenter som er tatt opp til studieprogram som vedtas nedlagt, har rett til å fullføre dette i samsvar med vedtak om overgangstid. Ved nedlegging av emner

skal det normalt avholdes vurdering i emnet i ett eller to påfølgende semestre etter siste undervisningssemester.»

I dette tilfellet er emna på masternivå så like at studentar som treng å gjennomføra vurdering i gamalt emne JUS278-2-A etter haustsemesteret 2023, i staden vil bli viste til å avlegga eksamen i nytt emne JUS3504 Comparative Private Law.

§ 6-8-1 i UiB-forskrifta seier følgjande om antall vurderingsforsøk: «Ved Universitetet i Bergen gjelder det ordinært en øvre grense på tre vurderingsforsøk for det enkelte emne. Begrensningen i antallet vurderingsforsøk gjelder også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.

I medhald av dette gjeld at studentar har tre vurderingsforsøk samla både for det gamle emnet JUS278-2-A og kvart av dei to nye emna, og samla for dei to nye emna i kombinasjon. Ein student som tidlegare har nytta alle vurderingsforsøka i emnet på 3. studieår, kan ikkje få nye høve til å greia emnet ved å i staden melda seg til den andre utgåva av emnet på 5. studieår.

Studieutvalet uttalar:

Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS278-2-A Comparative Private Law og istaden oppretta JUS2304 Comparative Private Law og JUS3504 Comparative Private Law som skal undervisast første gong haustsemesteret 2023, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.

Vedlegg: Emneskildringar

[Tilbake til saklisten](#)

JUS2304 Comparative Private Law – BACHELOR LEVEL VERSION

ECTS Credits

10 ECTS Credits

Level of Study

Bachelor

Full-time/Part-time

Full time

Teaching semester

Autumn.

Place of Instruction

Faculty of Law, University of Bergen

Objectives and Content

Students are introduced to comparative law as a method of legal enquiry, which is significant to the cosmopolitan lawyer who requires knowledge of more than one legal system. They will consider the practical aims and theoretical underpinnings of the comparative legal method and examine how the process of comparing laws has moved from a pure descriptive analysis into a normative evaluation.

Emphasis is placed on the current use of the comparative method by global actors such as the International Financial Institutions (World Bank, IMF, EBRD) to promote national legal reforms for a better and sustainable economic performance based on the Rule of Law

Learning Outcomes

Knowledge

On successful completion of the course, students will be able to:

- understand the main aspects of the distinction between common law and civil law legal systems
- analyse the impact of comparative law from comparative and international perspectives, and in the context of social and cultural diversity
- understand the reasons for pursuing, and the factors of resistance against, legal harmonization of private laws

Skills

On successful completion of the course, students will be able to:

- identify the different role played by judicial interpretation in the civil law and common law based legal systems
- understand the reasons supporting the process of harmonization of private laws in Europe

General competence

On successful completion of the course students:

- will be able to participate in discussions concerning the role of comparative law in the making of legal reforms
- will be familiar with the use of comparative law made by international institutions to propose best models for updating private and commercial laws

Required Previous Knowledge

Two years of law studies

Recommended Previous Knowledge

Good level of English language

Credit Reduction due to Course Overlap

In combination with JUS358 Comparative Private Law, JUS278-2-A Comparative Private Law or JUS3504 Comparative Private Law this course generates no new credits.

The course combines well with

[JUS2313/3513](#) Human Rights and Welfare Policies

[JUS23XX](#) Introduction to Chinese Law

[JUS2317/3517](#) Comparative European Constitutional Law

[JUS2307](#) Introduction to European Human Rights

[JUS2308](#) Constitution, Courts and Politics

[JUS23XX](#) Comparing Legal Cultures in Europe

Access to the Course

The course is available for students:

- admitted to the five-year master programme in law
- granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

Lectures.

Compulsory Assignments and Attendance

None

Forms of Assessment

Four-hour digital school exam.

Information about digital examination can be found here:

<http://www.uib.no/en/education/87471/digital-examination>.

Exam language:

- Question paper: English

- Answer paper: English

Examination Support Material

Support materials allowed during school exam:

See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

Special regulations about dictionaries:

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example *both* Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in *two* different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up *more than* two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator *minimum two weeks* before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination *minimum two weeks* before the exam will be subject to the usual regulations (Section 3-5) about examination support materials.

Grading Scale

A - E for passed, F for failed.

Course Evaluation

According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law

Course Coordinators

Professor Berte-Elen Konow and Guest Professor Gianmaria Ajani.

Reading List (saksopplysning: til sammen ca 450 sider)

Sacco, Rodolfo. 1991. «Legal formants: a dynamic approach to comparative law (part 1)». *The American Journal of Comparative Law* 39 (1): 1.

Gianmaria Ajani. 2007. «Transplants, Legal Borrowing and Reception». *Encyclopedia of Law & Society*, 1–8.

David Kennedy. 2006. «The ‘Rule of Law’, Political Choices and Development Common Sense». I *The New Law and Economic Development: A Critical Appraisal*, av David M. Trubeck and Alvaro Santos (eds.), 95–98–150–73. Cambridge University Press.

<https://litteraturkiosken.uib.no/JUS278-2-A>.

Gordon Barron. 2005. *The World Bank & Rule of Law Reforms*. LSE, Department of International Development.

<http://www.lse.ac.uk/internationalDevelopment/pdf/WP/WP70.pdf>.

Michaels, Ralf. 2009. «Comparative Law by Numbers? Legal Origins Thesis, Doing Business Reports, and the Silence of Traditional Comparative Law». *American Journal Of Comparative Law* 57 (4): 765–95. <https://doi.org/10.5131/ajcl.2008.0022>.

Dimitri Van Den Meerssche. 2017. «Redefining Political Interference in the World Bank: a genealogy of governance and rule of law reform, in European Society of International Law». *European Society of International Law, ESIL Conference Paper Series* 9 (9).

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3045255.

Holger Spamann. 2009. «Large-Sample, Quantitative Research Designs for Comparative Law?» *The American Journal of Comparative Law* 57 (4): 797–810.

<https://www.jstor.org/stable/25652670?seq=1>.

- V. ZENO-ZENCOVICH, *Comparative Legal Systems. A Short Introduction*, 2017, pp.1-120
- D. CURREN, *Comparative Law and Language*, 2017, pp. 1-46
- G: AJANI, *Ruling by Indicators*, 2017, pp. 1-27
- S. SEPPÄNEN, *After Difference: A Meta-Comparative Study of Chinese Encounters with Foreign Comparative Law*, 2020, pp. 1-36
- U. MATTEI, M. DE MORPURGO, *Global Law and Plunder: The Dark Side of the Rule of Law*, 209, pp. 1-20

JUS3504 Comparative Private Law

MASTER LEVEL VERSION

ECTS Credits

10 ECTS Credits

Level of Study

Master

Full-time/Part-time

Full time

Teaching semester

Autumn.

Place of Instruction

Faculty of Law, University of Bergen

Objectives and Content

Master Students are introduced to comparative law as a method of legal enquiry, which is significant to the cosmopolitan lawyer who requires knowledge of more than one legal system.

Students consider the practical aims and theoretical underpinnings of the comparative legal method and examine how the process of comparing laws has moved from a pure descriptive analysis into a normative evaluation.

Throughout the course they are made familiar with a methodology based on comparison, namely the measurement of the impact of legal reforms, and become able to understand its critical aspects.

Emphasis is placed on the current use of the comparative method by global actors such as the International Financial Institutions (World Bank, IMF, EBRD) and the European Union to promote national legal reforms for a better and sustainable economic performance based on the Rule of Law.

Learning Outcomes**Knowledge**

On successful completion of the course, students will be able to:

- understand the main aspects of the distinction between common law and civil law legal systems (role of legal interpretation, law-making process)
- understand the reasons for pursuing, and the factors of resistance against, legal harmonization of private laws
- analyse the impact of comparative law from comparative and international perspectives, and in the context of social and cultural diversity

- identify possible advantages and/or factors of resistance in a course of national legal reform based on abstract models driven by international institutions

Skills

On successful completion of the course, students will be able to:

- recognize the different role played by judicial interpretation in the civil law and common law based legal systems
- apply a methodology based on an evaluation of effectiveness of legal reforms in the field of economic laws
- apply comparative law methodology to complex problems/issues

General competence

On successful completion of the course, students

- will be able to participate in discussions concerning the role of comparative law in the making of legal reforms
- will be familiar with the use of comparative law made by international institutions to propose best models for updating private and commercial laws
- will acquire a firm understanding of the role played by the Rule of Law as a general standard in the process of harmonization of national legal systems

Required Previous Knowledge

Three years of law studies.

Recommended Previous Knowledge

Good level of English language

Credit Reduction due to Course Overlap

In combination with JUS358 Comparative Private Law, JUS278-2-A Comparative Private Law or JUS2304 Comparative Private Law this course generates no new credits.

The course combines well with

[JUS2313/3513](#) Human Rights and Welfare Policies

[JUS23XX](#) Introduction to Chinese Law

[JUS2317/3517](#) Comparative European Constitutional Law

[JUS2307](#) Introduction to European Human Rights

[JUS2308](#) Constitution, Courts and Politics

[JUS23XX](#) Comparing Legal Cultures in Europe

Access to the Course

The course is available for students:

- admitted to the five-year master programme in law
- admitted to the two-year master programme in law
- granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- granted additional right to study following completed master's degree in law at UiB
- exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

Lectures and in-class discussion

Compulsory Assignments and Attendance

None

Forms of Assessment

Four-hour digital school exam.

Information about digital examination can be found here:

<http://www.uib.no/en/education/87471/digital-examination>.

Exam language:

- Question paper: English
- Answer paper: English

Examination Support Material

Support materials allowed during school exam:

See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

Special regulations about dictionaries:

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example *both* Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in *two* different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up *more than* two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator *minimum two weeks* before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination *minimum two weeks* before the exam will be subject to the usual regulations (Section 3-5) about examination support materials.

Grading Scale

A - E for passed, F for failed.

Course Evaluation

According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law

Course Coordinators

Professor Berte-Elen Konow and Guest Professor Gianmaria Ajani.

Reading List (saksopplysning: rundt 550 sider til sammen)

Sacco, Rodolfo. 1991. «Legal formants: a dynamic approach to comparative law (part 1)». *The American Journal of Comparative Law* 39 (1): 1.

Gianmaria Ajani. 2007. «Transplants, Legal Borrowing and Reception». *Encyclopedia of Law & Society*, 1–8.

David Kennedy. 2006. «The ‘Rule of Law’, Political Choices and Development Common Sense». I *The New Law and Economic Development: A Critical Appraisal*, av David M. Trubeck and Alvaro Santos (eds.), 95–98–150–73. Cambridge University Press.
<https://litteraturkiosken.uib.no/JUS278-2-A>.

Gordon Barron. 2005. *The World Bank & Rule of Law Reforms*. LSE, Department of International Development.
<http://www.lse.ac.uk/internationalDevelopment/pdf/WP/WP70.pdf>.

Michaels, Ralf. 2009. «Comparative Law by Numbers? Legal Origins Thesis, Doing Business Reports, and the Silence of Traditional Comparative Law». *American Journal Of Comparative Law* 57 (4): 765–95. <https://doi.org/10.5131/ajcl.2008.0022>.

Peerenboom, Randall. 2012. *Toward a Methodology for Successful Legal Transplants*.
<https://doi.org/10.2139/ssrn.1981887>. (saksopplysning: Fjernes fra litteraturlisten sammenlignet med dagens emne JUS278-2-A)

Dimitri Van Den Meerssche. 2017. «Redefining Political Interference in the World Bank: a genealogy of governance and rule of law reform, in European Society of International Law». *European Society of International Law, ESIL Conference Paper Series* 9 (9).
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3045255.

Additional reading

Femke Gremmelprez. u.å. *The EU Rule of Law Crisis to the Next Level: A Proliferation of Institutional Constructions*. Ghent European Law Institute—Ghent University—Ghent Belgium. (saksopplysning: Fjernes fra litteraturlisten sammenlignet med dagens emne JUS278-2-A)

Holger Spamann. 2009. «Large-Sample, Quantitative Research Designs for Comparative Law?» *The American Journal of Comparative Law* 57 (4): 797–810.
<https://www.jstor.org/stable/25652670?seq=1>.

(saksopplysning: Legges til litteraturlisten sammenlignet med dagens emne JUS278-2-A):

- V. ZENO-ZENCOVICH, Comparative Legal Systems. A Short Introduction, 2017, pp.1-120

- D. CURREN, Comparative Law and Language, 2017, pp. 1-46
- G: AJANI, Ruling by Indicators, 2017, pp. 1-27
- S. SEPPÄNEN, After Difference: A Meta-Comparative Study of Chinese Encounters with Foreign Comparative Law, 2020, pp. 1-36
- U. MATTEI, M. DE MORPURGO, Global Law and Plunder: The Dark Side of the Rule of Law, 209, pp. 1-20

- J. KRONCKE, Law and Development as Anti-Comparative Law, 2012, pp. 1-81
- N. AROUPA et al., A Law and Economics Perspective on Legal Families, 2013, pp.1-25

[Tilbake til sakslisten](#)

Nedlegging av JUS289-2-A International Civil Procedure og oppretting av JUS2319/JUS3519 International Civil Procedure

I sak 76/22 til fakultetsstyret 27.9.2022 vedtok fakultetsstyret ny modell for engelskspråklege emne ved fakultetet der dei engelskspråklege emna som hovudregel skal finnast i to variantar med ulike emnkodar: Den eine versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med bachelornivået i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og den andre versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med masternivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Som oppfølging av dette vedtaket har dei emneansvarlege for engelskspråklege spesialeemne blitt bedne om å utarbeida nye emneskildringar. Professor II ved fakultetet, Volker Lipp, er emneansvarleg for International Civil Procedure og han har utarbeidd dei to emneskildringane som ligg ved.

Mål og innhald er det same for dei to emna, mens forventa læringsutbyte er tilpassa studentar på høvesvis bachelornivå og masternivå.

Begge emna har eit obligatorisk arbeidskrav i form av ei oppgåve på minimum 1500 ord, maksimum 1600 ord. Emneansvarleg opplyser at dette er det same på begge nivå fordi det er skal vera eit «introductory paper on a more general topic.».

I masteremnet er det i tillegg obligatorisk å delta på «Mandatory seminar focusing on case analysis and in-depth discussion of current issues.», altså den ekstra «master class»-undervisninga. Her skal det vera meir aktiv deltaking frå studentane, og studentane vil bli bedne om å analysera og presentera saker eller spesifikke problem innan internasjonal sivilprosess, med mål om å få til diskusjonar som går i djupna.

Vurderingsforma i begge emna er tre timar skuleeksamen, og emneansvarleg opplyser at han ser for seg å gje dei same spørsmåla til studentar på begge nivå, men at sensuren vil ta omsyn til kva som er det forventa læringsutbytet på kvart av dei to nivåa.

For bachelornivåemnet er litteraturen på totalt 422 sider, mens for masternivåemnet er litteraturen på totalt 565 sider.

Overgangsordning og tal på eksamensforsøk

§3-2-4 i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen (UiB-forskrifta) seier: «Ved nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner skal vedtaksorganet fastsette overgangstid for undervisning og vurdering. Studenter som er tatt opp til studieprogram som vedtas nedlagt, har rett til å fullføre dette i samsvar med vedtak om overgangstid. Ved nedlegging av emner skal det normalt avholdes vurdering i emnet i ett eller to påfølgende semestre etter siste undervisningssemester.»

I dette tilfellet er emna på masternivå så like at studentar som treng å gjennomføra vurdering i gamalt emne JUS289-2-A etter haustsemesteret 2023, i staden vil bli viste til å avlegga eksamen i nytt emne JUS3519 International Civil Procedure.

§ 6-8-1 i UiB-forskrifta seier følgjande om antall vurderingsforsøk: «Ved Universitetet i Bergen gjelder det ordinært en øvre grense på tre vurderingsforsøk for det enkelte emne. Begrensningen i

antallet vurderingsforsøk gjelder også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.

I medhald av dette gjeld at studentar har tre vurderingsforsøk samla både for det gamle emnet JUS289-2-A og kvart av dei to nye emna, og samla for dei to nye emna i kombinasjon. Ein student som tidlegare har nytta alle vurderingsforsøka i emnet på 3. studieår, kan ikkje få nye høve til å greia emnet ved å i staden melda seg til den andre utgåva av emnet på 5. studieår.

Studieutvalet uttalar:

Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS289-2-A International Civil Procedure og istaden oppretta JUS2319 International Civil Procedure og JUS3519 International Civil Procedure som skal undervisast første gong haustsemesteret 2023, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.

Vedlegg: Emneskildringar

[Tilbake til sakslisten](#)

International Civil Procedure

ECTS Credits

10 ECTS Credits

Level of Study

Bachelor

Full-time/Part-time

Full time

Teaching semester

Autumn

Place of Instruction

Faculty of Law, University of Bergen

Objectives and Content

There is an old saying that being right and being proven to be right at court are two different things. In the end, the value of rights depends on their enforceability - and on their prior determination in legal proceedings by courts and tribunals.

Legal proceedings in international cases raise numerous issues ranging from jurisdiction and procedure in cross-border proceedings to the recognition and enforcement of foreign judgments. Those issues are dealt with by the national law of a country. On the other hand, considerable efforts have been made to unify these rules and to simplify the formalities with a view to a rapid and simple system recognition and enforcement of judgments, both on the international level as well as within Europe. Consequently, national laws have been supplemented, and partly replaced by numerous international instruments which themselves have various legal qualities.

The course deals with the problems raised by cross-border proceedings and the recognition and enforcement of foreign judgments, and with the rules governing these issues. It follows a problem-based and comparative approach. With respect to the rules it will put an emphasis on the Lugano Convention, but also look at relevant EU Regulations and international instruments like Hague Conventions.

Learning Outcomes

By the end of the course, students will be able to:

- understand basic concepts and principles of international civil procedure, of jurisdiction and procedure in cross-border proceedings, and of recognition and enforcement of foreign judgments;
- detect and discuss procedural problems in international cases;
- identify and interpret legal sources of international, European and national law, and to apply them to a set of facts.

- carry out tasks and works alone or with a group, write and present material, and participate in discussions

Required Previous Knowledge

Two years of law studies

Recommended Previous Knowledge

Good level of English language

Credit Reduction due to Course Overlap

Combined with JUS289-2-A International Civil Procedure or JUS3519 International Civil Procedure this course will generate no new credits.

Combines successfully with [JUS278-2-A](#) Comparative Private Law.

Access to the Course

The course is available for the following students:

- Admitted to the five-year master programme in law
- Granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- Exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course.

Teaching and learning methods

Lectures.

A mix of classic and Socratic method will be used. All students are therefore expected to prepare in advance for class and to participate in class discussions.

Compulsory Assignments and Attendance

Mandatory paper of min. 1500, max 1600 words. Students who have failed the paper will be given an opportunity to write a new paper prior to the school exam. The paper will be awarded a pass/no pass. No grade will be given.

Forms of Assessment

Exam only in semester with teaching

Three-hour digital school exam. No re-sits.

Information about digital examination can be found here:

<http://www.uib.no/en/education/87471/digital-examination>.

Exam language:

- Question paper: English
- Answer paper: English

Examination Support Material

Support materials allowed during school exam:

See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

In addition: Collection of relevant material supplied by the Faculty of Law

Special regulations about dictionaries:

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example *both* Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in *two* different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up *more than* two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator *minimum two weeks* before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination *minimum two weeks* before the exam will be subject to the [usual regulations](#) (Section 3-5) about examination support materials.

Grading Scale

A - E for passed, F for failed.

Course Evaluation

According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law

Course Coordinator

Professor II Volker Lipp.

Reading material

1. Paul Beaumont; Peter McEleavy, Anton's Private International Law, 3rd edition, Edinburgh (UK) 2011, W. Green, ISBN 978-0414013452, pp. 69-87, 127-135, 359-367
2. Trevor C. Hartley, International Commercial Litigation, 3rd edition, Cambridge (UK) 2020, Cambridge University Press, ISBN 978-1-108-72113-4, pp. 11-17, 18-43, 44-107, 198-212, 381-383, 555-557
3. Ulrich Magnus; Peter Mankowski (eds.), Brussels I bis Regulation, Cologne (Germany) 2016, Dr. Otto Schmidt, ISBN 978-3504080051, pp. 7-53, 106-112, 408-410, 442-456, 583-605, 778-813, 813-824, 835-841, 845-849

2nd revised edition forthcoming, will be updated before the course starts

4. David McClean; Verónica Ruiz Abou-Nigm, Morris: The Conflict of Laws, originally by J.H.C. Morris, 10th edition, London (UK) 2021, Sweet & Maxwell, ISBN 978- 0-414-09079-8, pp. 85-97, 99-122, 199-204, 224-229

5. Dorothee Schramm, Enforcement and the Abolition of Exequatur under the 2012 Brussels I Regulation, Yearbook of Private International Law Vol. 15, 2013/2014, pp. 143-174

6. Paul Torremans (ed.), Cheshire, North & Fawcett: Private International Law, 15th edition, Oxford (UK) 2017, Oxford University Press, ISBN 978-0199678990, pp. 625- 655

Total number of pages mandatory reading: 422

International Civil Procedure

ECTS Credits

10 ECTS Credits

Level of Study

Master

Full-time/Part-time

Full time

Teaching semester

Autumn

Place of Instruction

Faculty of Law, University of Bergen

Objectives and Content

There is an old saying that being right and being proven to be right at court are two different things. In the end, the value of rights depends on their enforceability - and on their prior determination in legal proceedings by courts and tribunals.

Legal proceedings in international cases raise numerous issues ranging from jurisdiction and procedure in cross-border proceedings to the recognition and enforcement of foreign judgments. Those issues are dealt with by the national law of a country. On the other hand, considerable efforts have been made to unify these rules and to simplify the formalities with a view to a rapid and simple system recognition and enforcement of judgments, both on the international level as well as within Europe. Consequently, national laws have been supplemented, and partly replaced by numerous international instruments which themselves have various legal qualities.

The course deals with the problems raised by cross-border proceedings and the recognition and enforcement of foreign judgments, and with the rules governing these issues. It follows a problem-based and comparative approach. With respect to the rules and instruments it will put an emphasis on the Lugano Convention and relevant EU Regulations, and set them within the framework of international instruments like Hague Conventions.

Learning Outcomes

By the end of the course, students will be able to:

- have an advanced understanding of the concepts and principles of international civil procedure, of jurisdiction and procedure in cross-border proceedings, and of recognition and enforcement of foreign judgments in various fields;
- detect and critically discuss procedural problems in international cases;
- identify and interpret legal sources of international, European and national law in a methodological way, and to apply them to a set of facts which is up to current academic and professional standards;
- carry out advanced tasks and works independently or with a group, analyze legal problems, write and present their findings, and participate in discussions in a scholarly manner.

Required Previous Knowledge

Three years of law studies

Recommended Previous Knowledge

Good level of English language

Credit Reduction due to Course Overlap

Combined with JUS289-2-A International Civil Procedure or JUS2319 International Civil Procedure (BA-level) this course will generate no new credits.

Combines successfully with 2304 Comparative Private Law / 3504 Comparative Private Law.

Access to the Course

The course is available for the following students:

- Admitted to the five-year master programme in law
- Admitted to the two-year master programme in law
- Granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- Granted additional right to study following completed Master in Law degree at UiB

- Exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

Lectures and seminars

A mix of classic and Socratic method will be used. All students are therefore expected to prepare in advance for class and to participate in class discussions.

Compulsory Assignments and Attendance

Mandatory paper of min. 1500, max 1600 words. Students who have failed the paper will be given an opportunity to write a new paper prior to the school exam. The paper will be awarded a pass/no pass. No grade will be given.

Students will have to attend a mandatory seminar focusing on case analysis and in-depth discussion of current issues, and as part of the seminar present a case.

Forms of Assessment

Exam only in semester with teaching

Three-hour digital school exam. No re-sits.

Information about digital examination can be found here:

<http://www.uib.no/en/education/87471/digital-examination>.

Exam language:

- Question paper: English
- Answer paper: English

Examination Support Material

Support materials allowed during school exam:

See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

In addition: Collection of relevant material supplied by the Faculty of Law

Special regulations about dictionaries:

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example *both* Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in *two* different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.

- Any kind of combination which makes up *more than* two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator *minimum two weeks* before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination *minimum two weeks* before the exam will be subject to the [usual regulations](#) (Section 3-5) about examination support materials.

Grading Scale

A - E for passed, F for failed.

Course Evaluation

According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law

Course Coordinator

Professor II Volker Lipp.

Reading material

[Same as BA Level]

1. Paul Beaumont; Peter McEleavy, Anton's Private International Law, 3rd edition, Edinburgh (UK) 2011, W. Green, ISBN 978-0414013452, pp. 69-87, 127-135, 359-367
2. Trevor C. Hartley, International Commercial Litigation, 3rd edition, Cambridge (UK) 2020, Cambridge University Press, ISBN 978-1-108-72113-4, pp. 11-17, 18-43, 44-107, 198-212, 381-383, 555-557
3. Ulrich Magnus; Peter Mankowski (eds.), Brussels I bis Regulation, Cologne (Germany) 2016, Dr. Otto Schmidt, ISBN 978-3504080051, pp. 7-53, 106-112, 408-410, 442-456, 583-605, 778-813, 813-824, 835-841, 845-849

2nd revised edition forthcoming, will be updated before the course starts

4. David McClean; Verónica Ruiz Abou-Nigm, Morris: The Conflict of Laws, originally by J.H.C. Morris, 10th edition, London (UK) 2021, Sweet & Maxwell, ISBN 978- 0-414-09079-8, pp. 85-97, 99-122, 199-204, 224-229
5. Dorothee Schramm, Enforcement and the Abolition of Exequatur under the 2012 Brussels I Regulation, Yearbook of Private International Law Vol. 15, 2013/2014, pp. 143-174
6. Paul Torremans (ed.), Cheshire, North & Fawcett: Private International Law, 15th edition, Oxford (UK) 2017, Oxford University Press, ISBN 978-0199678990, pp. 625- 655

[Additional for MA Level]

7. Beaumont, Paul, International Family Law in Europe - the Maintenance Project, the Hague Conference and the EC: A Triumph of Reverse Subsidiarity, *Rabels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht - The Rabel Journal of Comparative and International Private Law (RabelsZ)* Vol. 73, 2009, pp. 509-546

8. Hartley, Trevor C., Basic Principles of Jurisdiction in Private International Law: The European Union, The United States and England, International and Comparative Law Quarterly Vol. 71, 2022, pp. 211-226
9. Ulrich Magnus; Peter Mankowski (eds.), Brussels II ter Regulation, 2nd revised edition, Cologne (Germany) 2023, Dr. Otto Schmidt, ISBN 978-3504080204, pp. 19-36, 56-64
10. McClean, David / Ruiz Abou-Nigm, Verónica, Morris: The Conflict of Laws, originally by J.H.C. Morris, 10th edition, London (UK) 2021, Sweet & Maxwell, ISBN 978- 0-414-09079-8, pp. 205-224 (recognition and enforcement of foreign judgements in England), 233-235 (recognition and enforcement of foreign judgements: the Commonwealth model)
11. Weller, Matthias, Choice of court agreements under Brussels Ia and under the Hague convention: coherences and clashes, Journal of Private International Law Vol. 13, 2017, pp. 91-129

Total number of pages mandatory reading (nos. 1 – 11): 565

[Tilbake til sakslisten](#)

Nedlegging av JUS296-2-A Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations og oppretting av JUS2318/JUS3518 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations, samt justering av emneskildring for JUS667 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations

I sak 76/22 til fakultetsstyret 27.9.2022 vedtok fakultetsstyret ny modell for engelskspråklege emne ved fakultetet der dei engelskspråklege emna som hovudregel skal finnast i to variantar med ulike emnkodar: Den eine versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med bachelornivået i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og den andre versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med masternivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Som oppfølging av dette vedtaket har dei emneansvarlege for engelskspråklege spesialemne blitt bedne om å utarbeida nye emneskildringar. Emneansvarleg Knut Einar Skodvin har utarbeidd dei to emneskildringane som ligg ved. Skilnadene mellom bacheloremnet og masteremnet er markert med spor endringar i bacheloremnet.

Mål og innhald er i hovudsak likelydande for dei to emna, mens forventa læringsutbyte er nedjustert for studentar på 3. studieår (bachelornivå). Skilnadene mellom forventa læringsutbyte på masternivå og bachelornivå er markert med spor endringar i emneskildringa for bachelornivået. Emneansvarleg opplyser at omtalen av det eksisterande kurset (JUS296-2-A) var meint å ligga på MA-nivå den gong det vart føreslått, slik at det er ikkje gjort framlegg til endringar i masterversjonen av emnet (JUS3518). Endringane mellom gamal og ny utgåve av masterversjonen av emnet er dermed berre av administrativ art, idet vi i samband med omlegginga også har sytt for klargjeringar og straumlinjeforming av dei administrative formuleringane i emneskildringane.

Begge emna har obligatorisk arbeidskrav i form av ei gruppeoppgåve på maks 1500 ord som blir vurdert som greidd eller ikkje greidd. Begge emna har heimeeksamen som vurderingsform.

Litteraturlista for masterversjonen av emnet er som i dag, medan litteraturlista for bacheloremnet er redusert med ein artikkel samt nokre sider om nøytralitet. Emneansvarleg opplyser at elles er det samanfall, basert på at det er djupne – og ikkje breidd – som er skilnaden på dei to emna. Til saman er litteraturen i bacheloremnet på 454 sider.¹

Det kan vera verd å nemna at emnet på masternivå allereie har eit tvillingemne i Etter- og vidareutdanningsporteføljen til fakultetet, då emnet også inngår i det erfaringsbaserte masterprogrammet i operativ leiing og myndighetsutøving. På grunn av samundervisning mellom til no dei to masteremna, og for framtida mellom både dei to masteremna og det nye bacheloremnet, vil studentar som tek desse emna ha fordel av meir undervisning enn det som er normen ved fakultetet. Dette kjem av at også studentane på masterprogrammet i rettsvitenskap får vera med på oppgaveseminaret som er lagt til som eit tillegg i det oppdragsfinansierte vidareutdanningsemnet. Denne tilleggundervisninga belastar ikkje fakultetets undervisningsrekneskap, men studentar frå dei ulike studieprogramma har gjensidig nytte av kvarandre i undervisninga, idet studentar frå Kystvakten har nytte av den juridiske kompetansen jusstudentane har med seg inn i

undervisningssituasjonen, medan jusstudentane har nytte av den praktiske erfaringa som studentane på det erfaringsbaserte masterprogrammet har med seg inn i undervisningssituasjonen.

Overgangsordning og tal på eksamensforsøk

§3-2-4 i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen (UiB-forskrifta) seier: «Ved nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner skal vedtaksorganet fastsette overgangstid for undervisning og vurdering. Studenter som er tatt opp til studieprogram som vedtas nedlagt, har rett til å fullføre dette i samsvar med vedtak om overgangstid. Ved nedlegging av emner skal det normalt avholdes vurdering i emnet i ett eller to påfølgende semestre etter siste undervisningssemester.»

I dette tilfellet er emna på masternivå så like at studentar som treng å gjennomføra vurdering i gamalt emne JUS296-2-A etter haustsemesteret 2023, i staden vil bli viste til å avlegga eksamen i nytt emne JUS3518 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations.

§ 6-8-1 i UiB-forskrifta seier følgjande om antall vurderingsforsøk: «Ved Universitetet i Bergen gjelder det ordinært en øvre grense på tre vurderingsforsøk for det enkelte emne. Begrensningen i antallet vurderingsforsøk gjelder også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.

I medhald av dette gjeld at studentar har tre vurderingsforsøk samla både for det gamle emnet JUS296-2-A og kvart av dei to nye emna, og samla for dei to nye emna i kombinasjon. Ein student som tidlegare har nytta alle vurderingsforsøka i emnet på 3. studieår, kan ikkje få nye høve til å greia emnet ved å i staden melda seg til den andre utgåva av emnet på 5. studieår.

Justering av emneskildring for JUS667 Law of Armed Conflict, with Emphasis of Maritime Operations

Som følge av at ordlengda på den obligatoriske gruppeoppgåva no er slått fast i emneskildringane for dei to emna som inngår i masterprogrammet i rettsvitskap, er det også naudsynt å gjera same presisering i emneskildringa for det nemnde tvillingemnet i EVU-porteføljen.

Informasjonen under overskrifta Compulsory Assignments and Attendance blir endra frå

“Mandatory group assignment. This is assessed as a pass/non-pass.” til “Mandatory group assignment of maximum 1500 words. This is assessed as a pass/non-pass.”

Studieutvalet uttalar:

Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS296-2-A Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations og istaden oppretta JUS2318 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations og JUS3518 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations som skal undervisast første gong haustsemesteret 2023, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.

Studieutvalet vedtek:

Emneskildringa for JUS667 Law of Armed Conflict blir endra som føreslått.

Vedlegg: Emneskildringar

[Tilbake til sakslisten](#)

Law of armed Conflict, with emphasis on maritime operations

ECTS Credits

10 ECTS

Level of Study

Bachelor level

Teaching semester

Autumn

Place of Instruction

Faculty of Law, University of Bergen

Objectives and Content

The Law of Armed Conflict (LOAC) applies between parties to an armed conflict, be it an international armed conflict or non-international armed conflict (sometimes called an internal armed conflict). The subject of LOAC is therefore not when or if parties to a conflict have the right to resort to armed force - but the rules applicable between them if they do.

The use of armed force, unfortunately, remain characteristic for the international society. Whether the world has become more peaceful - typically measured in the number of people who lose their lives in armed conflicts - is disputed. But while the number of lives lost may be diminishing, there is no doubt that the number of armed conflicts is on the rise. Even a small country like Norway is active in over ten military operations abroad, and has since the second world war contributed to over 100 operations in more than 40 countries.

For the international community, it, therefore, remains a central question to what extent and in which manner armed force may be utilized once a conflict has escalated to the level of an armed conflict. And while much of the law rests on legal developments that took place in the aftermath of the second world war, technical and cultural development did not cease.

Technically the law is ever challenged by new methods of warfare. To mention but some examples:

- the use of over the horizon weapons have greatly expanded
- the use of drone technology has profoundly changed the nature of the battlefield
- the battlefield has been significantly extended by the addition of a cyber dimension
- the battlefield may again be changed by the introduction of artificial intelligence into man controlled, or entirely self-controlled, weapon systems.

Culturally international law has seen a significant influence of human rights law affecting all fields - of course also LOAC. International criminal law has seen significant developments, aimed among others at underpinning and strengthening LOAC. Significant attempts have also been made at preserving human life and limit suffering, i.e. in the adoption of the Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction as well as the Convention on Cluster Munitions. Both conventions arguably resting on a changed view of the value of human life measured against military benefits. Both conventions also demonstrate the freedom States pursue under LOAC, non-signatories to both including some of the major actors on the international stage, and other States considering a withdrawal in order to enhance military capacity.

The Law of Armed Conflict exists in this constantly developing interplay, at all times central to the State. And when applicable, LOAC concerns a State's most fundamental interest; its survival. As such LOAC is therefore also one of the most interesting fields in which to study international law, for no field attempts more directly to regulate the core interests of the State and to balance two more competing interests; to safeguard the life and health of humans while in no way impeding military efficiency.

The Law of Armed Conflict is built around four principles: (i) Distinction between military and civilian targets, (ii) Proportionality, (iii) Military necessity and (iv) Limitations. The course will focus on these basic principles in depth. The course will further focus on the interplay between LOAC and general human rights obligations.

As LOAC applies in situations where life is routinely taken, and suffering routinely caused, LOAC is also fraught with ethical dilemmas. The role of ethics in the determination of the law, as well as its implications for professionals working in the field of LOAC, must thus be addressed and discussed. For its theatre of operations, the course will focus on the oft less discussed maritime theatre. Being the main source of force projection for non-neighbouring States as well as playing a vital role in resupply, allied support and early threat detection as well as self-defence, the oceanic space is of great importance in large scale conflicts.

In relation to the programme description for [the five-year Master in Law programme](#), the course will

- Help students build an understanding of how national law and national decision making is affected by international law
- Help students gain a deeper understanding of how legal methodology may vary between different disciplines of law
- Emphasize the role of lawyers also in conflict situations and put to the forefront the deep ethical considerations that affect the determination of the law and how these may explain different views of the law
- Help students understand how the law is affected by the development of new technologies
- Broaden the range of sources familiar to students
- Sharpen their ability to make an independent, critical and ethical assessment of what the law on any matter is
- Sharpen their ability to apply the law to fields which may not have been considered when central sources were created
- Broaden their competence to cooperate with lawyers with a different cultural background
- Broaden their ability to cooperate in interdisciplinary teams and benefit in their legal analysis from crossdisciplinary information

Learning Outcomes

Knowledge

After successfully completing the course students will have a general knowledge of

- Why States resort to armed conflict in their international relations
- When international law permits the use of force
- The historical development of LOAC
- Different levels of conflict and the application of LOAC
- The relationship between LOAC and International Criminal Law
- The rights and duties of an occupying power

After successfully completing the course students will ~~be familiar with~~ ~~have a good knowledge of~~

- The method and sources of international law, with particular emphasis on questions and differences that arise in LOAC
- The four central principles of LOAC, and ~~their basic especially their~~ application in maritime operations
- The meaning and importance of status as a combatant, non-combatant and civilians
- The limitations LOAC presents on means and methods of armed conflict, ~~especially as these apply to operations conducted at or from the sea~~
- ~~The legal status, as well as rights and obligations that concern neutrals~~
- Special questions that arise in maritime operations covered by LOAC, like questions of blockade and the establishment of security/exclusion zones
- ~~The application of Human Rights Law in situations that are also covered by LOAC~~
- The rules concerning protected persons and objects

Abilities

After completing the course, the student should be able to identify, reflect upon, address and formulate a reasoned opinion ~~independently analyze, discuss, and take a stand~~ on issues that fall under LOAC.

This entails that students must be able to

- identify, ~~systematize~~ and formulate LOAC issues based on comprehensive and complex fact
- find and ~~address~~~~systematize~~ relevant sources of law, and carry out ~~independent~~ legal analysis of LOAC issues based on primary and secondary sources in a thorough, comprehensive, critical and in a balanced way
- ~~identify~~~~reason out a professionally~~ sound position through clarification of tensions between different types of arguments that are valid under international law
- identify ethical impacts on the determination of law, particularly in the field of study
- ~~discuss questions of legal policy that arise in the context of LOAC in a thorough and balanced manner~~

The student must also be able to convey and evaluate legal analyzes and points of view in the LOAC context through

- systematically prepared independent written analyzes
- orally present legal argumentation
- to comment on and evaluate other students' analyzes and to receive and make use of such comments
- to work with others in groups to analyze LOAC issues

General competence

After completion of the course, students shall have

- an understanding of LOAC as a separate discipline of international law
- have insight in LOAC's place in international law and how it works in conjunction with and is affected by other disciplines of international law (like international human rights law and international criminal law), as well as how it works in conjunction with national law
- recognize and work within ~~be able to handle~~ a field of law where sources are fragmented and to some degree dated

Required Previous Knowledge

Two years of law studies

Recommended Previous Knowledge

Good command of English language.

A basic understanding of international law is not required but will be helpful.

Credit Reduction due to Course Overlap

Combined with JUS296-2-A Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations or JUS3518 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations will generate no new credits.

The course combines well with

JUS2316/JUS3516 Law of the Sea and its Uses and JUS3518 International Criminal Law.

Access to the Course

The course is available for the following students:

- Admitted to the five-year master programme in law
- Granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- Exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

The course will be taught through blended learning, combining the use of digital modules with seminar modules. Through these students will be given an overview as well as be invited (and required) to actively participate in knowledge sharing and production.

In conjunction these forms of evaluation will encourage students to work together and share of experience and emphasis exchanges across legal cultures as well as fostering the ability to both orally and in written form present legal arguments within the field of LOAC

Compulsory Assignments and Attendance

Mandatory group assignment of maximum 1500 words. This is assessed as a pass/non-pass.

Forms of Assessment

Home exam

Resit next semester only for those who have passed the mandatory assignment

Examination Support Material

Open book. Please note the rules concerning [source citation](#).

Grading Scale

A-E for pass, F for fail.

Assessment Semester

Autumn

Reading List

The reading list will be ready 1 July for the autumnsemester.

Course Evaluation

According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law

Programmeme Committee

The Academic Affairs Committee (Studieutvalget) at the Faculty of Law

Course Coordinator

Professor Knut Einar Skodvin

Course Administrator

The Faculty of Law's section for students and academic affairs (Studieseksjonen)

Reading list

- The Handbook of International Humanitarian Law, Dieter Fleck & Michael Bothe (eds.), 4. Ed., Oxford University Press, 2021
- Pages 10 - 50, pages 81 - 275, pages 360 - 390, pages 449 - 457, pages 516 - 612 and pages 690 - 752. Pages outside the mentioned range do not form part of the required reading.
- Yoram Dinstein, The conduct of hostilities under the law of international armed conflict, 3. Ed, Cambridge University Press, 2016. Pages 8 - 12, 70 - 76, 149 - 163. Pages outside the mentioned range do not form part of the required reading.

Law of armed Conflict, with emphasis on maritime operations

ECTS Credits

10 ECTS

Level of Study

Master level

Teaching semester

Autumn

Place of Instruction

Faculty of Law, University of Bergen

Objectives and Content

The Law of Armed Conflict (LOAC) applies between parties to an armed conflict, be it an international armed conflict or non-international armed conflict (sometimes called an internal armed conflict). The subject of LOAC is therefore not when or if parties to a conflict have the right to resort to armed force - but the rules applicable between them if they do.

The use of armed force, unfortunately, remain characteristic for the international society. Whether the world has become more peaceful - typically measured in the number of people who lose their lives in armed conflicts - is disputed. But while the number of lives lost may be diminishing, there is no doubt that the number of armed conflicts is on the rise. Even a small country like Norway is active in over ten military operations abroad, and has since the second world war contributed to over 100 operations in more than 40 countries.

For the international community, it, therefore, remains a central question to what extent and in which manner armed force may be utilized once a conflict has escalated to the level of an armed conflict. And while much of the law rests on legal developments that took place in the aftermath of the second world war, technical and cultural development did not cease.

Technically the law is ever challenged by new methods of warfare. To mention but some examples:

- the use of over the horizon weapons have greatly expanded
- the use of drone technology has profoundly changed the nature of the battlefield
- the battlefield has been significantly extended by the addition of a cyber dimension
- the battlefield may again be changed by the introduction of artificial intelligence into man controlled, or entirely self-controlled, weapon systems.

Culturally international law has seen a significant influence of human rights law affecting all fields - of course also LOAC. International criminal law has seen significant developments, aimed among others at underpinning and strengthening LOAC. Significant attempts have also been made at preserving human life and limit suffering, i.e. in the adoption of the Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction as well as the Convention on Cluster Munitions. Both conventions arguably resting on a changed view of the value of human life measured against military benefits. Both conventions also demonstrate the freedom States pursue under LOAC, non-signatories to both including some of the major actors on the international stage, and other States considering a withdrawal in order to enhance military capacity.

The Law of Armed Conflict exists in this constantly developing interplay, at all times central to the State. And when applicable, LOAC concerns a State's most fundamental interest; its survival. As such LOAC is therefore also one of the most interesting fields in which to study international law, for no field attempts more directly to regulate the core interests of the State and to balance two more competing interests; to safeguard the life and health of humans while in no way impeding military efficiency.

The Law of Armed Conflict is built around four principles: (i) Distinction between military and civilian targets, (ii) Proportionality, (iii) Military necessity and (iv) Limitations. The course will focus on these basic principles in depth. The course will further focus on the interplay between LOAC and general human rights obligations.

As LOAC applies in situations where life is routinely taken, and suffering routinely caused, LOAC is also fraught with ethical dilemmas. The role of ethics in the determination of the law, as well as its implications for professionals working in the field of LOAC, must thus be addressed and discussed. For its theatre of operations, the course will focus on the oft less discussed maritime theatre. Being the main source of force projection for non-neighbouring States as well as playing a vital role in resupply, allied support and early threat detection as well as self-defence, the oceanic space is of great importance in large scale conflicts.

In relation to the programme description for [the five-year Master in Law programme](#), the course will

- Help students build an understanding of how national law and national decision making is affected by international law
- Help students gain a deeper understanding of how legal methodology may vary between different disciplines of law
- Emphasize the role of lawyers also in conflict situations and put to the forefront the deep ethical considerations that affect the determination of the law and how these may explain different views of the law
- Help students understand how the law is affected by the development of new technologies
- Broaden the range of sources familiar to students
- Sharpen their ability to make an independent, critical and ethical assessment of what the law on any matter is
- Sharpen their ability to apply the law to fields which may not have been considered when central sources were created
- Broaden their competence to cooperate with lawyers with a different cultural background
- Broaden their ability to cooperate in interdisciplinary teams and benefit in their legal analysis from crossdisciplinary information

Learning Outcomes

Knowledge

After successfully completing the course students will have a general knowledge of

- Why States resort to armed conflict in their international relations
- When international law permits the use of force
- The historical development of LOAC
- Different levels of conflict and the application of LOAC
- The relationship between LOAC and International Criminal Law
- The rights and duties of an occupying power

After successfully completing the course students will have a good knowledge of

- The method and sources of international law, with particular emphasis on questions and differences that arise in LOAC
- The four central principles of LOAC, and especially their application in maritime operations
- The meaning and importance of status as a combatant, non-combatant and civilians
- The limitations LOAC presents on means and methods of armed conflict, especially as these apply to operations conducted at or from the sea
- The legal status, as well as rights and obligations that concern neutrals
- Special questions that arise in maritime operations covered by LOAC, like questions of blockade and the establishment of security/exclusion zones
- The application of Human Rights Law in situations that are also covered by LOAC
- The rules concerning protected persons and objects

Abilities

After completing the course, the student should be able to independently analyze, discuss, and take a stand on issues that fall under LOAC.

This entails that students must be able to

- identify, systematize and formulate LOAC issues based on comprehensive and complex fact
- find and systematize relevant sources of law and carry out independent legal analysis of LOAC issues in a thorough, comprehensive, critical and balanced way
- reason out a professionally sound position through clarification of tensions between different types of arguments that are valid under international law
- identify ethical impacts on the determination of law, particularly in the field of study
- discuss questions of legal policy that arise in the context of LOAC in a thorough and balanced manner

The student must also be able to convey and evaluate legal analyzes and points of view in the LOAC context through

- systematically prepared independent written analyzes
- orally present legal argumentation
- to comment on and evaluate other students' analyzes and to receive and make use of such comments
- to work with others in groups to analyze LOAC issues

General competence

After completion of the course, students shall have

- an understanding of LOAC as a separate discipline of international law
- have insight in LOAC's place in international law and how it works in conjunction with and is affected by other disciplines of international law (like international human rights law and international criminal law), as well as how it works in conjunction with national law
- be able to handle a field of law where sources are fragmented and to some degree dated

Required Previous Knowledge

Three years of law studies

Recommended Previous Knowledge

Good command of English language.

A basic understanding of international law is not required but will be helpful.

Credit Reduction due to Course Overlap

Combined with JUS296-2-A Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations or JUS2318 Law of Armed Conflict, with Emphasis on Maritime Operations will generate no new credits.

The course combines well with

JUS2316/JUS3516 Law of the Sea and its Uses and JUS3518 International Criminal Law.

Access to the Course

The course is available for the following students:

- Admitted to the five-year master programme in law
- Admitted to the two-year master programme in law
- Granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- Granted additional right to study following completed Master in Law degree at UiB
- Exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Teaching and learning methods

The course will be taught through blended learning, combining the use of digital modules with seminar modules. Through these students will be given an overview as well as be invited (and required) to actively participate in knowledge sharing and production.

In conjunction these forms of evaluation will encourage students to work together and share of experience and emphasis exchanges across legal cultures as well as fostering the ability to both orally and in written form present legal arguments within the field of LOAC

Compulsory Assignments and Attendance

Mandatory group assignment of maximum 1500 words. This is assessed as a pass/non-pass.

Forms of Assessment

Home exam

Resit next semester only for those who have passed the mandatory assignment.

Examination Support Material

Open book. Please note the rules concerning [source citation](#).

Grading Scale

A-E for pass, F for fail.

Assessment Semester

Autumn

Reading List

The reading list will be ready 1 July for the autumnsemester.

Course Evaluation

According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law

Programme Committee

The Academic Affairs Committee (Studieutvalget) at the Faculty of Law

Course Coordinator

Professor Knut Einar Skodvin

Course Administrator

The Faculty of Law's section for students and academic affairs (Studieseksjonen)

[Tilbake til sakslisten](#)

Nedlegging av JUS273-2-A Legal Philosophy og oppretting av JUS2312/JUS3512 Legal Philosophy

I sak 76/22 til fakultetsstyret 27.9.2022 vedtok fakultetsstyret ny modell for engelskspråklege emne ved fakultetet der dei engelskspråklege emna som hovudregel skal finnast i to variantar med ulike emnkodar: Den eine versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med bachelornivået i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, og den andre versjonen av emnet skal ha læringsutbyteskildring i samsvar med masternivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Som oppfølging av dette vedtaket har dei emneansvarlege for engelskspråklege spesialeemne blitt bedne om å utarbeida nye emneskildringar. Emneansvarleg Synne Sæther Mæhle har utarbeidd dei to emneskildringane som ligg ved.

Mål og innhald er i hovudsak likelydande for dei to emna, med unntak av nyanser som gjev uttrykk for ulik forventning til studentar på bachelornivå og masternivå. Bacheloremnet skal gje "(...)knowledge about and gives insight into(...)" mens masteremnet gjev "advanced knowledge" og "thorough insight". Forventa læringsutbyte er også tilpassa til studentar på høvesvis 3. studieår (bachelornivå) og studentar på 5. studieår (masternivå).

Det er obligatorisk kursoppgåve i begge emna.¹ På bachelornivå skal oppgåva vera på maksimalt 1500 ord, og på masternivå på maksimalt 2000 ord. I bacheloremnet skal studentane i tillegg halda ein presentasjon som del av ei av forelesingane, mens det i masteremnet er obligatorisk å delta på dei to «master classes», og å halda ein presentasjon som del av ein av desse. Forelesingane blir lagt opp som diskusjonsbaserte forelesingar/seminar.

Vurderingsforma i begge emna er skriftleg skuleeksamen. I bacheloremnet er lengda på eksamen 3 timar, medan i masteremnet er lengda på eksamen fire timar.

Litteraturen i begge emna er førebels ei vidareføring av litteraturen i dagens emne JUS273-2-A, men emneansvarleg opplyser at det vil bli lagt til ytterlegare litteratur på masteremnet innan fristen for litteraturlister for vårsemesteret 2024. Emneansvarleg er kjend med tilrådingane om omfanget av litteratur for emne på kvart av dei to nivåa²

Overgangsordning og tal på eksamensforsøk

§3-2-4 i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen (UiB-forskrifta) seier: «Ved nedlegging av studieprogram, studieretninger og emner skal vedtaksorganet fastsette overgangstid for undervisning og vurdering. Studenter som er tatt opp til studieprogram som vedtas nedlagt, har rett til å fullføre dette i samsvar med vedtak om overgangstid. Ved nedlegging av emner skal det normalt avholdes vurdering i emnet i ett eller to påfølgende semestre etter siste undervisningssemester.»

I dette tilfellet er emna på masternivå så like at studentar som treng å gjennomføra vurdering i gamalt emne JUS273-2-A etter vårsemesteret 2023, i staden vil bli viste til å avlegga eksamen i nytt emne JUS3512 Legal Philosophy.

§ 6-8-1 i UiB-forskrifta seier følgjande om antall vurderingsforsøk: «Ved Universitetet i Bergen gjelder det ordinært en øvre grense på tre vurderingsforsøk for det enkelte emne. Begrensningen i antallet vurderingsforsøk gjelder også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i

flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.

I medhald av dette gjeld at studentar har tre vurderingsforsøk samla både for det gamle emnet JUS273-2-A og kvart av dei to nye emna, og samla for dei to nye emna i kombinasjon. Ein student som tidlegare har nytta alle vurderingsforsøka i emnet på 3. studieår, kan ikkje få nye høve til å greia emnet ved å i staden melda seg til den andre utgåva av emnet på 5. studieår.

Studieutvalet uttalar:

Studieutvalet oppfordrar fakultetsstyret til å leggja ned emnet JUS273-2-A Legal Philosophy og istaden oppretta JUS2312 Legal Philosophy og JUS3512 Legal Philosophy som skal undervisast første gong vårsemesteret 2024, og til å vedta overgangsordningar og tal på vurderingsforsøk som skildra.

Vedlegg: Emneskildringar

[Tilbake til sakslisten](#)

Legal Philosophy (Bachelor level)

Emnenavn (bokmål)	Legal Philosophy (Bachelor level)
Emnenavn (nynorsk)	Legal Philosophy (Bachelor level)
Emnenavn (kortversjon)	Legal Philosophy
Emnenavn (engelsk)	Legal Philosophy (Bachelor level)
Antall studiepoeng	10
Studienivå	- BA (bachelornivå)
Type emne	- Valgemne 3. studieår

Studierett

The course is available for students:

- admitted to the five-year master programme in law
- granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course.

Forkunnskapskrav

Two years of law studies

Anbefalte forkunnskaper

Good level of English language

Faglig overlapp*

Combined with Legal Philosophy JUS273-2-A or JUS3512 Legal Philosophy this course will generate no new credits.

The course combines well with any of the elective courses offered at the Faculty of Law, but in particular with JUS23XX/JUS35XX Health and Human Rights in the Welfare State, JUS 2307 Introduction to European Human Rights, JUS2308/JUS3508 Constitutions, Courts and Politics and JUS23XX Comparing Legal Cultures in Europe

Emneansvarlig(e)	Synne Sæther Mæhle
-------------------------	--------------------

Emnets mål og innhold

The course gives an introduction to international legal philosophy. The course provides knowledge about and gives insight into select perspectives in legal philosophy on the character and objectives of law as a functioning element of a modern democratic society founded on the rule of law. It also gives knowledge about and insight into select debates concerning the character and role of legal argumentation.

Læringsutbytte

Kunnskaper

After successful completion of this course, students will have:

- Broad knowledge of key debates in international legal philosophy, including about the rule of law.
- Familiarity with critical perspectives on law, the methodology of legal philosophy, and with debates about the role of precedents and reason-giving in legal argumentation

Ferdigheter og generell kompetanse

Students will also have developed certain skills and general competence, including:

- The ability to distinguish and discuss central positions in legal philosophy, and to use such sources to present arguments in the course
- compare and evaluate differences between central positions in international discourse of legal philosophy
- identify, discuss and state opinions about the character and role of legal argumentation in a modern democratic society based on the rule of law.
- use such competence and skills both orally and in writing
 - refer correctly in writing

Beskriv sammenhengen mellom læringsutbyttet, undervisningen og prøvingen.

Læringsutbyttet sikres gjennom studentaktive lectures, med fremleggelse om ett av temaene i kurset.

Obligatorisk oppgave gir skrivetrening, og eksamen uten kilder trengs for å vurdere om læringsutbyttet er innfridd.

Litteratur

Innføringslitteratur

Samme som JUS273-2-A inntil videre

Hovedlitteratur

Samme som JUS273-2-A inntil videre

Tilleggs litteratur

Samme som JUS273-2-A inntil videre

Undervisningssted

Faculty of Law, University of Bergen

Undervisningssemester

Spring

Undervisningsspråk

English

Undervisningsformer og -metoder

Discussion-based lectures/seminars

Emnet har obligatorisk oppgave

- Ja

Hvor lang er skriveperioden for den obligatoriske oppgaven?

Andre obligatoriske undervisningsaktiviteter

Each student must give a short presentation in a lecture/seminar.

Mandatory paper of maximum 1500 words (excluding footnotes), of a topic announced during the course. The paper will be awarded a pass/no pass. No grade will be given. Students who have failed the paper will be given an opportunity to write a new paper prior to the exam,

Vurdering

Vurderingssemester

Spring

Vurderingsform(er)

3-hour digital school exam

Begrunnelse for vurderingsform

Læringsutbyttet krever

1) obligatorisk fremleggelse for å sikre muntlig kompetanse

2) obligatorisk oppgave for å sikre den skriftlige kompetanse

3) skoleeksamen, først og fremst fordi læringsfokuset skal være på forståelse av gjennomgående spørsmål og overordnede diskusjonslinjer, ikke på detaljkunnskap. Skoleeksamen trengs også fordi rettsfilosofi har mye tilgjengelig stoff på internett.

Språk eksamensoppgave

English

Språk eksamensbesvarelse

English

Karakterskala

A-E for passed, F for fail

Hjelpemidler til eksamen

Support materials allowed during school exam

See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

Special regulations about dictionaries

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example both Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in two different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up more than two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator minimum two weeks before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination minimum two weeks before the exam will be subject to the usual regulations (Section 3-5) about examination support materials.

Programansvarlig	The Academic Affairs Committee (Studieutvalget) at the Faculty of Law is responsible for ensuring the material content, structure and quality of the course.
Evaluering av emnet	According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law.
Emnebeskrivelsen er utarbeidet av	Synne Sæther Mæhle
E-post	synne.mahle@uib.no

Legal Philosophy (master level)

Emnenavn (bokmål)	Legal Philosophy (master level)
Emnenavn (nynorsk)	Legal Philosophy (master level)
Emnenavn (kortversjon)	Legal Philosophy
Emnenavn (engelsk)	Legal Philosophy (master level)
Antall studiepoeng	10

Om studienivå, læringsmål og utbyttebeskrivelser

Nivået gjenfinnes i emnets læringsmål, og må henge sammen med forkunnskapskravene. Et emne på masternivå kan inngå i en bachelorgrad, men ikke omvendt – emner på masternivå stiller store krav til fordypning.

Studienivå - MA (masternivå)

Type emne - Spesialempne 5. studieår

Studierett

The course is available for students:

- admitted to the five-year master programme in law
- admitted to the two-year master programme in law
- granted admission to elective courses at the Faculty of Law
- granted additional right to study following completed Master in Law degree at UiB
- exchange students at the Faculty of Law

The pre-requirements may still limit certain students' access to the course

Forkunnskapskrav

Three years of law studies

Anbefalte forkunnskaper

Good level of English language

Faglig overlapp*

Combined with Legal Philosophy JUS273-2-A or JUS2312 Legal Philosophy this course will generate no new credits.

The course combines well with any of the elective courses offered at the Faculty of Law, but in particular with JUS23XX/JUS35XX Health and Human Rights in the Welfare State, JUS 2307 Introduction to European Human Rights, JUS2308/JUS3508 Constitutions, Courts and Politics and JUS23XX Comparing Legal Cultures in Europe

Emneansvarlig(e)

Synne Sæther Mæhle

Emnets mål og innhold

The course gives an introduction to international legal philosophy. The course provides advanced knowledge about select perspectives in legal philosophy on the character and objectives of law as a functioning element of a modern democratic society founded on the rule of law. It also gives thorough insight into select debates concerning the character and role of legal argumentation.

Læringsutbytte

Kunnskaper

After successful completion of this course, students will have:

- advanced knowledge of key debates in legal philosophy generally, and specialized insight into debate about the rule of law
- thorough knowledge about critical perspectives on law, about debates about the role of precedents in and

about reason-giving for legal argumentation.

- Knowledge about debate about the methodology of legal philosophy.

Ferdigheter og generell kompetanse

Students will also have developed certain skills and general competence, including:

- the ability to analyse, distinguish clearly and discuss critically central positions in and texts about legal philosophy, and to use such sources to present arguments in the course
- compare and evaluate differences between central positions and texts in international discourse of legal philosophy
- identify, discuss and state thoroughly substantiate opinions about the character and role of legal argumentation in a modern democratic society based on the rule of law.
- the ability to apply their knowledge and skills when thinking about new problems in legal philosophy
- use such competence and skills both orally and in writing
- refer correctly in writing.

Beskriv sammenhengen mellom læringsutbyttet, undervisningen og prøvingen.

Læringsutbyttet sikres gjennom studentaktive lectures, med fremleggelse som skal fordype ett av temaene i kurset. Obligatorisk oppgave gir skrivetrening, og eksamen uten kilder trengs for å vurdere om læringsutbyttet er innfridd.

Litteratur

Innføringslitteratur

Samme som JUS273-2-A inntil videre

Hovedlitteratur

Samme som JUS273-2-A inntil videre, men med fordypningslitteratur (kommer senere)

Tillegglitteratur

Samme som JUS273-2-A inntil videre

Undervisningssted

Faculty of Law, University of Bergen

Undervisningssemester

Spring

Undervisningsspråk

English

Undervisningsformer og -metoder

Discussion-based lectures/seminars.

Emnet har obligatorisk oppgave

- Ja

Hvor lang er skriveperioden for den obligatoriske oppgaven?

Andre obligatoriske undervisningsaktiviteter

Participation in both master classes.

A student presentation as part of a master class.

Mandatory paper of maximum 2000 words (excluding footnotes), of a topic announced during the course. The paper will be awarded a pass/no pass. No grade will be given. Students who have failed the paper will be given an opportunity to write a new paper prior to the exam.

Vurdering

Vurderingssemester

Spring

Vurderingsform(er)

4-hour digital school exam

Begrunnelse for vurderingsform

Læringsutbyttet krever

1) obligatorisk fremleggelse for å sikre muntlig kompetanse

2) obligatorisk oppgave for å sikre den skriftlige kompetanse

3) skoleeksamen, først og fremst fordi læringsfokuset skal være på forståelse av gjennomgående spørsmål og overordnede diskusjonslinjer, ikke på detaljkunnskap. Skoleeksamen trengs også fordi rettsfilosofi har mye tilgjengelig stoff på internett.

Språk eksamensoppgave

English

Språk eksamensbesvarelse

English

Karakterskala

A-E for passed, F for fail

Hjelpemidler til eksamen

Support materials allowed during school exam

See section 3-5 of the Supplementary Regulations for Studies at the Faculty of Law at the University of Bergen.

Special regulations about dictionaries

- According to the Regulations for Studies, one dictionary is permitted support material during the examination. Bilingual dictionaries containing for example both Norwegian-English and English-Norwegian are considered as one dictionary.
- Bilingual dictionaries to/from the same two languages - for example Norwegian-English/English-Norwegian - in two different volumes are also considered as one dictionary (irrespective of publisher or edition).
- Dictionaries as described above cannot be combined with any other types of dictionaries.
- Any kind of combination which makes up more than two physical volumes is forbidden.
- In case a student has a special need for any other combination than the above mentioned, such combination has to be clarified with/approved by the course coordinator minimum two weeks before the exam. Students who have not been granted permission to have a special combination minimum two weeks before the exam will be subject to the usual regulations (Section 3-5) about examination support materials.

Programansvarlig	The Academic Affairs Committee (Studieutvalget) at the Faculty of Law is responsible for ensuring the material content, structure and quality of the course.
Evaluering av emnet	According to the administrative arrangements for course evaluation at the Faculty of Law
Emnebeskrivelsen er utarbeidet av	Synne Sæther Mæhle
E-post	synne.mahle@uib.no

[Tilbake til sakslisten](#)

Eksterne fagfeller: Bestilling for 2023

Ifølge retningslinjer for eksterne fagfeller ved Universitetet i Bergen skal programstyret gi de eksterne fagfellene en årlig bestilling på hvilke sider ved studietilbudet som ønskes vurdert.¹ Ved vårt fakultet er det Studieutvalget som er programutvalg. Fagfellenes vurdering inngår i det kontinuerlige og periodiske kvalitetsarbeidet gjennom årlig rapportering til programstyret.

Studiedekanan foreslår følgende bestilling for 2023:

I hvor stor grad bidrar læringsutbyttebeskrivelsen på det enkelte emne til kontinuitet og progresjon målt opp mot læringsutbyttebeskrivelsen for programmet med særlig fokus på

- **juridisk metode, herunder hvordan juridisk argumentasjon varierer på ulike rettsområder**
- **utarbeide ulike former for selvstendige skriftlige arbeider**

Undersøkelsen avgrenses til obligatoriske emner på 1.-4. studieår.

Rapporten legges frem for SU til behandling ved første studieutvalgsmøte i 2024.

[Tilbake til sakslisten](#)

Aktivitetsplan (eksamensplan) for Det juridiske fakultet studieåret 2023/2024

Vedlagt er aktivitetsplan for Det juridiske fakultet for studieåret 2023/2024. Studieåret begynner i uke 33 i høstsemesteret og slutter etter uke 25 i vårsemesteret.

Planen er som vanlig laget med utgangspunkt i foregående studieårs aktivitetsplan. Dette betyr at eksamener⁵, obligatoriske oppgaver og andre aktiviteter så langt det er mulig er plassert i samme uke som foregående år. Datoene kan altså variere, men ukenumrene aktivitetene er plassert i forblir de samme⁶.

Eksamensdagene for våremnene kan variere noe fra år til år, da vi her må ta hensyn til mange hellig- og fridager.

Aktivitetsplanen er for det meste identisk med planen fra foregående studieår, men i år har vi også med nye fag for 3. studieår i den nye studieordningen. Studenter på kullet over skal fortsatt ha mulighet til å (gjen-)ta eksamen i de gamle emnene på 3. studieår, så også disse er med i eksamensplanen. (Dette gjelder JUS136, JUS133, JUS134 og JUS135.)

Kontinuasjoneksamener for valgemnene på 3. studieår er foreslått i slutten av påfølgende semester, bortsett fra de norske emnene, som er foreslått å gå i uke 32. Det er derfor bare de norske emnene som er nevnt i denne planen.

Det er satt av tre uker til eksamener i spesialemler i slutten av hvert semester. Eksakte datoer for spesialemler eksamenene legger vi inn et senere tidspunkt, når datoene er klare, men det blir innenfor de oppsatte ukene.

Vedlegg: Eksamens- og aktivitetsplan for studieåret 2022/23

[Tilbake til saklisten](#)

⁵ Det juridiske fakultet er det eneste fakultetet som setter sine eksamensdatoer selv – det er eksamenskontoret på SA som plasserer eksamenene for de andre fakultetene for å utnytte eksamenslokalenes kapasitet maksimalt. Det juridiske fakultet får bestemme datoer grunnet studiets rigide struktur, med lite rom for endringer.

⁶ Med forbehold om bevegelige helligdager og evt. særskilte omstendigheter.

AKTIVITETSPLAN

DET JURIDISKE FAKULTET, STUDIEÅRET 2023/2024

inkludert obligatoriske oppgaver **Sist oppdatert: 27.02.2023**

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
33 (14.–18.8.)	LOKALE MOTTAKSGRUPPER OG SEREMONI. VELKOMSTSEREMONI PÅ MUSÉPLASS	OPPSTART JUS100, JUS221, OG JUS241 Seminaroppgave ut JUS100		OPPSTART JUS231	
34 (21.–25.8.)					
35 (28.8.–1.9.)	E K S A M E N S F R I U K E (S A)				
36 (4.–8.9.)	OPPSTART JUS211 Familie og arverett				
37 (11.–15.9.)					
38 (18.–22.9.)	Oblig publiseres JUS241			Obl arbeidsgruppeoppg ut JUS211	Innleveringsfrist oblig JUS241
39 (25.–29.9.)				Innlevering obl. arb.gr.oppg. JUS211	
40 (2.–6.10.)					Hjemmeeksame n JUS100 9-12
41 (9.–13.10.)	Innleveringsfrist seminaroppgave JUS100 kl. 09			Andre innlev. arbeidsgruppeoppgave JUS221	
42 (16.–20.10.)	OPPSTART JUS212 Avtalerett				

43 (23. – 27.10.)	Oblig publiseres JUS231 kl. 9				EKSAMEN JUS 211 Familie- og arverett
					Frist arb oppg mappe kl. 9 JUS211
					Innleveringsfrist oblig JUS231 kl. 9
44 (30.10.– 3.11.)					
45 (6. – 10.11.)					EKSAMEN JUS241
46 (13. – 17.11.)		Kursoppg.1 JUS212 publiseres kl. 09.00	OPPSTART JUS242		Innleveringsfrist kl. 12.00 Kursoppgave 1 JUS212
47 (20. – 24.11.)					SKOLE- EKSAMEN JUS221
48 (27.11 – 1.12.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				EKSAMEN DIGI113
					EKSAMEN SPESIALEMNER
49 (4. – 8.12.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
50 (11. – 15.12)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
	INNLEVERING MASTEROPPGAVE JUS399 ⁷	Kursoppg.2 JUS212 publiseres kl. 09.00			Mappeinnleverin g kl. 12.00 JUS212 Avtalerett

⁷ Fristen er 10. desember, men denne flyttes til 11. desember siden 10. er en søndag og vi da ikke har brukerstøtte til stede om noen skulle få problemer med innleveringen.

					Eksamen JUS136 og JUS231, 6t
	HJEMMEEKSAMEN JUS221 MAN-FRE				
51 (18. – 22.12)					
52 – 1	J U L O G N Y T T Å R				
2 (8. – 12.1.)	OPPSTARTSMØTE Vårens emner 1. studieår JUS213, JUS214 og JUS215	OPPSTART JUS213		OPPSTART JUS222	
3 (15. – 19.1.)	I N T E R N A S J O N A L U K E				
				INTERNASJONAL DAG?	
4 (22. – 26.1.)	Oblig publiseres JUS242				Innleveringsfrist oblig JUS242
5 (29.1. – 2.2.)					
6 (5. – 9.2.)			Oblig JUS213 publiseres kl. 09.00		
7 (12. – 16.2.)	Innleveringsfrist oblig JUS213 kl. 13.00				
8 (19. – 23.2.)					
9 (26.2. – 2.3.)				FAGKRITISK DAG	EKSAMEN JUS242
10 (4. – 8.3.)	EKSAMEN JUS135 9.00 – 15.00	OPPSTART JUS133	OPPSTART JUS243	Eksamensoppgave publiseres JUS329	EKSAMEN JUS213 ERSTATNINGS- RETT

11 (11.-15.3)					Innlevering 1. utkast semesteroppgave JUS215
12 (18. – 22.3.)	OPPSTART JUS214 Tings- og immaterialrett	Hjemmeeksamen JUS134/JUS232 og JUS290-2-A ⁸			
13 (25.-29.3)				Skjærtorsdag	Langfredag
14 (1.-5.4)	2. påskedag	Oblig JUS222 publiseres kl. 09.00 ⁹			
15 (8.-12.4)	Oblig JUS222 leveres kl. 13				
16 (15. – 19.4.)	Oblig publiseres JUS243				
17 (22. – 26.4.)	Innleveringsfrist oblig JUS243				EKSAMEN EXPHIL EKSAMEN JUS133
18 (29.4 – 3.5.)			1. mai		
19 (6. – 10.5.)				Kr. Himmelfartsdag	
20 (13. – 17.5.)	INNLEVERING MASTEROPPGAVE JUS399 ¹⁰				17. mai
21 (20.-24.5.)	2. pinsedag				
22 (27.-31.5.)					Innlevering masteroppgave JUS396

⁸ Overlapper 50 % med JUS134

⁹ Med forbehold om evt. endring pga påsken (tidligere har den gått i uke 13).

¹⁰ Masteroppgaven skal normalt leveres 10.5, men siden dette er en "inneklemt" dag kan vi evt. flytte den til 13.5 i 2024.

23 (3.-7.6)	EKSAMENSUKE VALG- OG SPESIALEMNER				EKSAMEN JUS214
	EKSAMENSUKE VALG- OG SPESIALEMNER				
24 (10.-14.6)	EKSAMENSUKE VALG- OG SPESIALEMNER				EKSAMEN JUS222
		EKSAMEN JUS243			EKSAMEN JUS222
25 (17.-21.6)	EKSAMENSUKE VALG- OG SPESIALEMNER				Innlevering masteroppgave JUS397 Forskerlinjen
	Innlevering semesteroppgave JUS215 torsdag 20.6 kl. 13.00				

KONTINUASJONSEKSAMENER HØSTEN 2024¹¹

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
UKE 31 (29.7.–2.8.)	HJEMMEEKSAMEN JUS121 og JUS221 man - fre (ut 09.00-inn 13.00)				
	HJEMMEEKSAMEN JUS134/JUS232 og JUS290-2-A (30.7. kl. 8.00 – 2.8. kl. 14.30)				
	ONSDAG KL. 14.00 JUS100 SEMINAROPPGAVE, JUS211 ARBEIDSOPPGAVE				
	FREDAG KL. 14.00: JUS212 MAPPEINNLEVERING, JUS215 SEMESTEROPPGAVE				
UKE 32 ¹² (5.–9.8.)	JUS100 - kunnskapstest JUS136/JUS231 JUS241	JUS211 – kunnskapstest 2t. JUS222 + JUS123 JUS242	JUS212 JUS133 JUS243	JUS213 JUS135	JUS214 JUS221

[Tilbake til sakslisten](#)

¹¹ Med forbehold om at det kan komme endringer

¹² Her vil det også bli satt opp kontinuasjonseksamener for de norske valgemnene på 3. studieår